

แผนปฏิบัติการ

ด้านการเตรียมความพร้อมรับ
การระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่
และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
ปี พ.ศ. 2567 - 2570

คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม
รับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2568-2570

หนังสือ แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 - 2570

ที่ปรึกษา

นายอภิชาติ วชิรพันธ์	รองอธิบดีกรมควบคุมโรค	
นายศุภมิตร ชุณหสวัณ	ที่ปรึกษากกรมควบคุมโรค	
นางดาริกา กิ่งเนตร	ที่ปรึกษาสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ	
นางสาววรรณหาญ เชาวรรกุล	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ	กรมควบคุมโรค
นางสาวจุไร วงศ์สวัสดิ์	นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ	กรมควบคุมโรค
นางสาวรญา เหลืองอ่อน	ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป	กองโรคติดต่อทั่วไป
นางสาวปทุมมาลัย ศีลาพร	รองผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป	กองโรคติดต่อทั่วไป

คณะบรรณาธิการ

นางนพรัตน์ มงคลกลาง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	กองโรคติดต่อทั่วไป
นางสาวขวัญเนตร มีเงิน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กองโรคติดต่อทั่วไป
นางสาวศยามล เครือทราย	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	กองโรคติดต่อทั่วไป
นายจักรกฤษณ์ ปานแก้ว	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	กองโรคติดต่อทั่วไป
นางสาวจิราพร สิงหาญ	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	กองโรคติดต่อทั่วไป
นางสาวนพวรรณ โสเพ็ง	นักวิชาการสาธารณสุข	กองโรคติดต่อทั่วไป

จัดทำโดย กลุ่มงานโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ กองโรคติดต่อทั่วไป

พิมพ์ที่ -

ปีที่พิมพ์ -

จำนวน -

เผยแพร่ เว็บไซต์กองโรคติดต่อทั่วไป

คำนำ

ด้วยสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ ยังคงมีแนวโน้มพบผู้ป่วย และผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เชื้อโรคไข้หวัดใหญ่ยังสามารถพัฒนาสายพันธุ์ได้อย่างต่อเนื่อง จากการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในอดีตที่ผ่านมาพบมีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่เป็นระยะทุก 10 – 40 ปี องค์การอนามัยโลกเห็นความสำคัญและขอให้ทุกประเทศประเมินตนเอง โดยกำหนดรายการตรวจสอบความเสี่ยงต่อการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และการจัดการผลกระทบ การเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ (A checklist for pandemic influenza risk and impact management: building capacity for pandemic response) ฉบับปี พ.ศ. 2561 ขึ้น ซึ่งประเทศไทย กรมควบคุมโรคได้มอบให้กองโรคติดต่อทั่วไป เป็นผู้ประสานหลัก ในการประเมินตนเองตามแบบรายการตรวจสอบความเสี่ยงต่อการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ ดังกล่าว พบว่าประเทศไทย ยังไม่มีแผนปฏิบัติการแบบเฉพาะเจาะจงเรื่อง การเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ แห่งชาติ จึงมีมติเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ให้จัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564-2566 ขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นแผนในการปฏิบัติงานเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน และบริหารจัดการแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้แผนฯ ดังกล่าว ได้หมดระยะเวลาแล้ว และโรคติดต่อที่มักเกิดการระบาดขนาดใหญ่มักเป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ที่ผ่านมามีโรคที่มีการระบาดใหญ่ในประเทศ และทั่วโลก ได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ระบาดในปี พ.ศ. 2552 โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส ระบาดในประเทศแถบตะวันออกกลาง ในปี พ.ศ. 2555 ล่าสุดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ระบาดในปี พ.ศ. 2563 ทั้ง 3 โรคล้วนเป็นโรคที่มีการแพร่ติดต่อระบบทางเดินหายใจ การจัดทำแผนฯ ฉบับนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจไปพร้อมกัน โดยใช้ชื่อ “แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 - 2570” เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้เครือข่ายเตรียมความพร้อมการป้องกัน และควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ตามบทบาทภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการรับมือกับการระบาดของโรคดังกล่าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และเสริมความมั่นคงของประเทศ บรรลุตามเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ ที่ตั้งไว้

คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม
รับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2567-2570

กรกฎาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
สารบัญ	4
สารบัญตาราง	
สารบัญรูปภาพ	
บทสรุปผู้บริหาร	6
กิตติกรรมประกาศ	8
คำย่อ	9
บทนำ ความสำคัญของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของ ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 - 2570	10
บทที่ 1 สถานการณ์และความสำคัญของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	15
บทที่ 2 ความเชื่อมโยงกับแผน 3 ระดับที่เกี่ยวข้อง	19
บทที่ 3 กรอบแนวคิด และกระบวนการจัดทำแผนแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อม รับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 - 2570	22
บทที่ 4 แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 - 2570	29
4.1 วิสัยทัศน์	29
4.2 พันธกิจ	29
4.3 เป้าประสงค์หลัก	29
4.4 วัตถุประสงค์	29
4.5 เป้าหมาย	30

4.6 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่าย ความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ	31
4.7 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนา ระบบเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	33
4.8 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค ป้องกัน ควบคุม การวินิจฉัย และการดูแลรักษาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	36
4.9 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์	39
บทที่ 5 กระบวนการขับเคลื่อนแผนแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 - 2570	48
เอกสารอ้างอิง	46
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับ การระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ปี พ.ศ. 2567 - 2570	48
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม การประชุมคณะกรรมการฯ	52
ภาคผนวก ค ผลการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการ เตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 – 2566	55
ภาคผนวก ง บทบาทหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน	68

บทสรุปผู้บริหาร

โรคไข้หวัดใหญ่เป็นโรคติดเชื้อไวรัสที่เกิดขึ้นเป็นประจำในทุกประเทศทั่วโลก โดยจะเกิดการระบาดใหญ่ทั่วโลก และสร้างความสูญเสียอย่างมหาศาลเป็นระยะๆ ทุก 10 -40 ปี การระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ครั้งล่าสุดเกิดจากโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ (H1N1) ในปี ค.ศ. 2009 (พ.ศ. 2552) เป็นการระบาดทั่วโลกของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิดเอ เอช 1 เอ็น 1 (H1N1) สายพันธุ์ใหม่ เริ่มพบการระบาดตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในปัจจุบันยังคงพบมีรายงานผู้ป่วย และผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีความกังวลใจในเรื่องการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัส ที่อาจก่อให้เกิดความรุนแรงเพิ่มขึ้น มีโอกาสเกิดการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ขึ้นอีก หากมีการระบาดเกิดขึ้นสามารถเกิดการแพร่ระบาดของโรคกระจายไปได้ในวงกว้างไปยังประเทศเพื่อนบ้าน หรือภูมิภาคอื่นของโลกอย่างรวดเร็วตามการขยายตัวของการสื่อสารคมนาคม ซึ่งจะก่อความสูญเสียมหาศาล ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ ความสงบสุขของสังคม ความมั่นคงของประเทศ และความมั่นใจต่อรัฐบาล เช่นเดียวกับเมื่อครั้งเกิดการระบาดของโรคโควิด 19 ในหลายประเทศทั่วโลก และประเทศไทย ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2563 ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างมากมายมหาศาลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยว รวมถึงความมั่นคงของประเทศ หลายประเทศรวมถึงประเทศในอาเซียนต่างเตรียมความพร้อมเพื่อลดความสูญเสียจากการระบาดใหญ่ของโรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อีก ซึ่งโรคไข้หวัดใหญ่ สามารถพัฒนา สายพันธุ์ทำให้เกิดสายพันธุ์ใหม่ ที่อาจทำให้เกิดการระบาดใหญ่ได้อีก นอกจากนี้ที่ผ่านมาระบาดต่อระบบทางเดินหายใจ มักทำให้เกิดการระบาดใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ หรือโรคโควิด 19 ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ รวมถึงโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจชนิดใหม่ที่จะเกิดการระบาดขึ้นจึงได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 - 2570 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อน และบริหารจัดการให้กับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ในการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ ลดการป่วย การตาย ภาวะแทรกซ้อน และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญของแผนฉบับนี้ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ คือ ประเทศไทยมีศักยภาพในการรับมือกับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สามารถป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน และลดผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจเสริมความมั่นคงของประเทศ เป้าประสงค์หลัก คือ ประเทศไทยสามารถลดความเสี่ยง ลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม จากการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนา ระบบเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค ป้องกัน ควบคุม การวินิจฉัย และการดูแลรักษาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์

เนื่องจากการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ จะต้องดำเนินการโดยความร่วมมืออย่างกว้างขวางของทุกภาคส่วน จึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน ไว้ในภาคผนวกของแผนนี้ด้วย และได้กำหนดกลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการประสานความร่วมมือ และประสานการปฏิบัติ และด้านการติดตามประเมินผล และรายงานผล เป็นที่คาดหวังว่า เมื่อทุกส่วนราชการ และหน่วยงานในภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันดำเนินงานตามแผนฉบับนี้ โดยจัดทำแผนปฏิบัติงาน และดำเนินงานตามแผนในส่วนที่แต่ละฝ่ายมีความรับผิดชอบ อย่างเป็นรูปธรรมเต็มกำลังความสามารถ โดยมีการบริหารจัดการแบบบูรณาการผสมผสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างศักยภาพเสริมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ย่อมจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการสร้างความมั่นคงด้านสุขภาพของประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานของความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี 2567 - 2570 สำหรับบุคลากรของหน่วยงานเครือข่ายภายในกระทรวงสาธารณสุข และภายนอกกระทรวงสาธารณสุข สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากคณะที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2567 - 2570 และผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้สละเวลาในการเป็นผู้จัดทำเนื้อหา รวมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นในการจัดทำแผนฯ ฉบับนี้

ขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรกรมควบคุมโรคจากกองระบาดวิทยา กองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 - 12 สถาบันป้องกันและควบคุมโรคเขตเมือง กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมปศุสัตว์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่เสียสละเวลาร่วมดำเนินการตามกระบวนการ ขั้นตอน รวมทั้งให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และแนวคิดต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนฯ ฉบับนี้ คณะผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม
รับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2567-2570

กรกฎาคม 2567

คำย่อ

IHR 2005	=	International Health Regulation 2005
WOAH	=	World Organization for Animal Health
OIE	=	Office International des Epizooties
GHSA	=	Global Health Security Agenda

บทนำ

โรคไข้หวัดใหญ่ เป็นการติดเชื้อไวรัสที่ระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันที่พบในคนทั่วโลก เกิดจากเชื้อไวรัส (Influenza virus) โดยเชื้อไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล สามารถจำแนกออกเป็น 3 ชนิด (type) คือ A, B และ C โดยหลังจากได้รับเชื้อจะมีไข้สูง ไอ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ไม่มีแรง เยื่อบุโพรงจมูกอักเสบและเจ็บคอ ในกลุ่มเด็กอาจพบอาการระบบทางเดินอาหารร่วมด้วย การติดต่อแพร่กระจายโดยการไอหรือจามรดกัน การสัมผัสสิ่งของเครื่องใช้ร่วมกัน โดยเชื้อจะเข้าสู่ร่างกายทางจมูก ตา และปาก อีกทั้งยังเป็นโรคที่สำคัญที่สุดโรคหนึ่งในกลุ่มโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เนื่องจากเกิดการระบาดใหญ่ทั่วโลก (pandemic) มาแล้วหลายครั้ง แต่ละครั้งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางเกือบทุกทวีป ทำให้มีผู้ป่วยและเสียชีวิตนับล้านคน และสร้างความสูญเสียอย่างมหาศาลเป็นระยะ ๆ ทุก 10 - 30 ปี โดยการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ระบาดใหญ่ (Pandemic Influenza) ในอดีตที่ผ่านมา ได้แก่

ไข้หวัดใหญ่สเปน (Spanish flu) ช่วงปี พ.ศ. 2461 - 2463 (ค.ศ.1918 - 1920) เกิดจากไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) (สามารถตรวจชนิดของเชื้อไวรัสได้ในภายหลัง จากศพที่ถูกแช่แข็งในหิมะทางซีกโลกเหนือ) เป็นการระบาดใหญ่ทั่วโลกครั้งร้ายแรงที่สุด คร่าชีวิตผู้คนไปประมาณ 50 ถึง 100 ล้านคน (มากกว่าผู้คนที่เสียชีวิตจากสงครามโลกครั้งที่ 1) ในสหรัฐอเมริกา มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 500,000 คน ส่วนใหญ่เป็นชนหนุ่มสาว

ไข้หวัดใหญ่เอเชีย (Asian flu) ช่วงปี พ.ศ. 2500 - 2501 (ค.ศ.1957 - 1958) เกิดจากไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H2N2) เริ่มที่จีนก่อนระบาดไปทั่วโลก มีผู้เสียชีวิตประมาณ 1 ถึง 4 ล้านคน ในสหรัฐอเมริกา เสียชีวิตประมาณ 70,000 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ

ไข้หวัดใหญ่ฮ่องกง (Hong Kong flu) ช่วงปี พ.ศ. 2511 - 2512 (ค.ศ.1968 - 1969) เกิดจากไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H3N2) เป็นไวรัสที่มีลักษณะทางพันธุกรรมคล้ายไข้หวัดใหญ่เอเชีย (H2N2) ผู้ป่วยรายแรกเป็นชาวฮ่องกง แล้วจึงแพร่กระจายออกไปทั่วโลก มีผู้เสียชีวิตประมาณ 1 ล้านคน ในอเมริกาประมาณ 34,000 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ

ไข้หวัดใหญ่รัสเซีย (Russian flu) ช่วงปี พ.ศ. 2520 - 2521 (ค.ศ.1977 - 1978) เกิดจากไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H1N1) เริ่มระบาดที่ประเทศจีนตอนเหนือแล้วกระจายไปทั่วโลก ทราบภายหลังว่าเป็นไวรัสชนิดเดียวกับที่กระจายอยู่ทั่วไปก่อนปี พ.ศ. 2500 คือ ไข้หวัดใหญ่สเปน (H1N1) ที่ระบาดเมื่อปี พ.ศ. 2461 - 2463 (ก่อนถูกแทนที่ด้วยไข้หวัดใหญ่เอเชีย คือ ไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H2N2) ในปี พ.ศ. 2500) ผู้ที่อายุเกิน 27 ปี ในขณะนั้น (เกิดก่อนปี พ.ศ. 2493) ส่วนใหญ่มีภูมิคุ้มกันโรคแล้วจากการระบาดครั้งก่อน ไข้หวัดใหญ่รัสเซียเป็นการระบาดใหญ่ที่ไม่รุนแรง

ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ (H1N1/09) ครั้งล่าสุด เกิดการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ครั้งแรกของศตวรรษที่ 21 ช่วงปี พ.ศ. 2552 - 2553 (ค.ศ.2009 - 2010) เกิดจากไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ H1N1 (2009) เริ่มพบ การระบาดเดือนเมษายนในประเทศเม็กซิโก และในเดือนพฤศจิกายน องค์การอนามัยโลกได้รายงาน ว่า เกิดการระบาดใน 199 ประเทศ และเขตปกครอง มีผู้ป่วยยืนยันทางห้องปฏิบัติการมากกว่า 482,300 ราย เสียชีวิต 6,071 ราย และแม้ว่าจะเป็นการระบาดใหญ่ระดับไม่รุนแรง เมื่อการระบาดสงบลง ก็พบว่า มีผู้เสียชีวิต (มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ) ถึง 18,000 ราย แต่เนื่องจากระบบการเฝ้าระวังและสถานบริการสาธารณสุขของหลายประเทศยังขาดความเข้มแข็งผู้เชี่ยวชาญจึงลงความเห็นว่า จำนวนผู้เสียชีวิตน่าจะมากกว่านี้ราว 15 เท่า หรือประมาณ 284,500 ราย การศึกษาที่ยืนยันว่า อย่างน้อยประชากร 1 ใน 5 คน ต้องติดเชื้อในช่วงปีแรกของการระบาดใหญ่ และในจำนวนนี้ร้อยละ 0.02 ต้องเสียชีวิต

นอกจากนี้โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ และต้องติดตามสถานการณ์ พร้อมทั้งจัดทำ แผนเตรียมการรองรับในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค เพื่อมิให้เกิดการแพร่ระบาดในวงกว้างในประเทศ ได้แก่ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า โรคไข้หวัดนกที่มีการแพร่ระบาดในหลายพื้นที่ถึงแม้ขณะนี้ยังไม่มี การระบาดของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจเกิดขึ้นในประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังมีการเดินทางของคนไทยและคนต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง จึงอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในประเทศในวงกว้างได้

ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจเป็นอย่างมาก จึงมีการใช้แผนยุทธศาสตร์เป็นกรอบการประสานความร่วมมือ ในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระยะที่ผ่านมา มีแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ต่อเนื่องมา 5 ฉบับ

ฉบับที่ 1 แผนยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก และแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อมในการป้องกัน และแก้ปัญหาการระบาดของไข้หวัดใหญ่ (พ.ศ. 2548-2550) เกิดขึ้น เนื่องจากประเทศไทยในปี พ.ศ. 2547 พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก ซึ่งแพร่โรคมาสู่คน และมีแนวโน้มการระบาดในวงกว้าง มีผู้ป่วย 25 ราย และเสียชีวิต 17 ราย (ร้อยละ 68) ดำเนินการแก้ไขระยะแรก รัฐบาลได้จัดตั้งกลไกประสานงาน คือ คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ขึ้นด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2548 ส่งผลให้เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฉบับที่ 2 ยุทธศาสตร์ป้องกัน แก้ไข และเตรียมพร้อมรับปัญหาโรคไข้หวัดนก และการระบาดของไข้หวัดใหญ่ (พ.ศ. 2551-2553) ประเทศไทยได้รับการยอมรับของนานาชาติในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดนกอย่างมีประสิทธิภาพ มีความจำเป็นในการติดตาม ป้องกัน และเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ระบาดของโรคไข้หวัดนกที่ยังมีอยู่ในประเทศอื่นๆ จึงได้มีการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์ต่อเนื่อง หัวใจสำคัญของแผนนี้

คือ การป้องกันโรคไข้หวัดนก และการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2550

ฉบับที่ 3 แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2559) จากมติคณะกรรมการอำนวยการป้องกัน ควบคุม แก้ไขสถานการณ์โรคไข้หวัดนกและการเตรียมพร้อม สำหรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ตามคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ฉบับใหม่ เพื่อรองรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ต่างๆ ที่อาจเกิดการระบาดขึ้นได้ ซึ่งมีแนวโน้มการเกิดโรคติดต่ออุบัติใหม่ชนิดใหม่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 2 พ.ศ. 2552 เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการโรคติดต่ออุบัติใหม่แบบบูรณาการ เป็นแผนปฏิบัติการแม่บทให้หน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นกรอบการจัดทำ แผนปฏิบัติราชการในการป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกองค์กรภาคีซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2555

ฉบับที่ 4 แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้รับมติเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ โดยเห็นชอบให้เสนอแผนยุทธศาสตร์ ต่อคณะรัฐมนตรีและเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559 คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบต่อแผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (2560 - 2564)

ฉบับที่ 5 แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ. 2566 - 2570 (พ.ศ. 2566 - 2570) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อม และบริหารจัดการโรคติดต่ออุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงของประเทศ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การบูรณาการกฎหมาย และการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง ในภาวะฉุกเฉิน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน รักษาและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์ และสาธารณสุข รวมถึงการสัตวแพทย์สาธารณสุข ในการรับมือโรคติดต่ออุบัติใหม่เพื่อการพึ่งพาตนเอง อย่างยั่งยืน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ของเครือข่าย และสร้างความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ ดำเนินการจัดทำภายใต้คณะทำงานจัดแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙) และคณะทำงาน (Core Team) จัดแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

จากแผนยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ฉบับ จะเห็นได้ว่าในช่วงแรก ของแผน 2 ฉบับแรกเป็นการเตรียมความพร้อม ในการรับมือกับโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคไข้หวัดนก ต่อมาเริ่มมีแนวโน้มพบโรคติดต่อชนิดใหม่เกิดขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ กรอบการดำเนินงานมีความครอบคลุมจึงปรับชื่อเป็น แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา โรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ ตั้งแต่ ฉบับที่ 4 และ 5

จากการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในอดีตที่ผ่านมา พบมีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ เป็นระยะทุก 10 – 40 ปี องค์การอนามัยโลกเห็นความสำคัญ และขอให้ทุกประเทศประเมินตนเอง โดยกำหนด รายการตรวจสอบความเสี่ยงต่อการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และการจัดการผลกระทบ การเพิ่มขีด ความสามารถในการรองรับการตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ (A checklist for pandemic influenza risk and impact management: building capacity for pandemic response) ฉบับปี พ.ศ. 2561 ขึ้น ซึ่งประเทศไทย กรมควบคุมโรค ได้มอบให้กองโรคติดต่อทั่วไป เป็นผู้ประสานหลัก ในการประเมินตนเองตามแบบรายการตรวจสอบความเสี่ยงต่อการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ ดังกล่าว พบว่า ประเทศไทย ยังไม่มีแผนปฏิบัติการแบบเฉพาะเจาะจง เรื่อง การเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรค ไข้หวัดใหญ่ คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ จึงมีมติเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ให้จัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรค ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564-2566 ขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแผนในการปฏิบัติงานเตรียมความพร้อม รับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน และบริหารจัดการแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564-2566 ฉบับที่ 1 นี้ได้หมดระยะเวลา ของแผนดังกล่าวแล้ว แต่การดำเนินงานป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งโรคติดต่อที่มักเกิดการ ระบาดขนาดใหญ่มักเป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ที่ผ่านมามีโรคที่มีการระบาดใหญ่ในประเทศ และทั่วโลก ได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ 2009 ระบาดในปี พ.ศ. 2552 โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง หรือโรคเมอร์ส ระบาดในประเทศแถบตะวันออกกลาง ในปี พ.ศ. 2555 ล่าสุดโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โรคโควิด 19 ระบาดในปี พ.ศ. 2563 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องยกระดับความพร้อมของประเทศ ให้เพียงพอเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ที่มีความรุนแรง ของโรคไข้หวัดใหญ่และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ซึ่งแผนดังกล่าวเป็นกรอบแนวทางให้เครือข่ายเตรียมความ พร้อมการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ตามบทบาทภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการรับมือกับการระบาดของโรคดังกล่าว

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดผลกระทบต่อสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสร้างเสริมความมั่นคงของประเทศต่อไป โดยแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 – 2570 ฉบับนี้ ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะของระบบ และกลไกการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การวินิจฉัย การดูแล รักษาพยาบาล การป้องกัน สอบสวน และควบคุม การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์

บทที่ 1

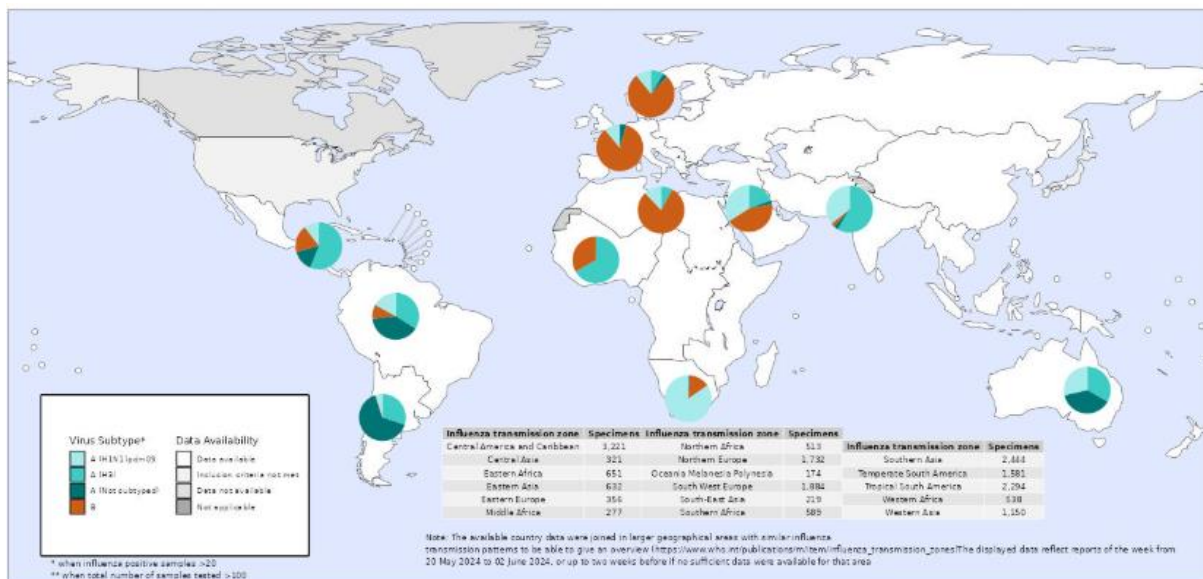
สถานการณ์และความสำคัญของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

สถานการณ์ทั่วโลก

ทั่วโลกสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ มีแนวโน้มการระบาดอย่างต่อเนื่อง ในซีกโลกเหนือ สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในประเทศในอเมริกากลาง แคริบเบียน และในเอเชียใต้ มีรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H3N2) ในประเทศเขตอบอุ่นส่วนใหญ่ สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่มีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำ

ในซีกโลกใต้ ประเทศในอเมริกาใต้ แอฟริกาใต้ และโอเชียเนียมีแนวโน้มการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในอเมริกาใต้ มีรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A (H3N2) ในแอฟริกาใต้ มีรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A(H1N1)pdm09 และในโอเชียเนีย มีรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A(H1N1)pdm09 และชนิด A(H3N2) (ภาพที่ 1.1)

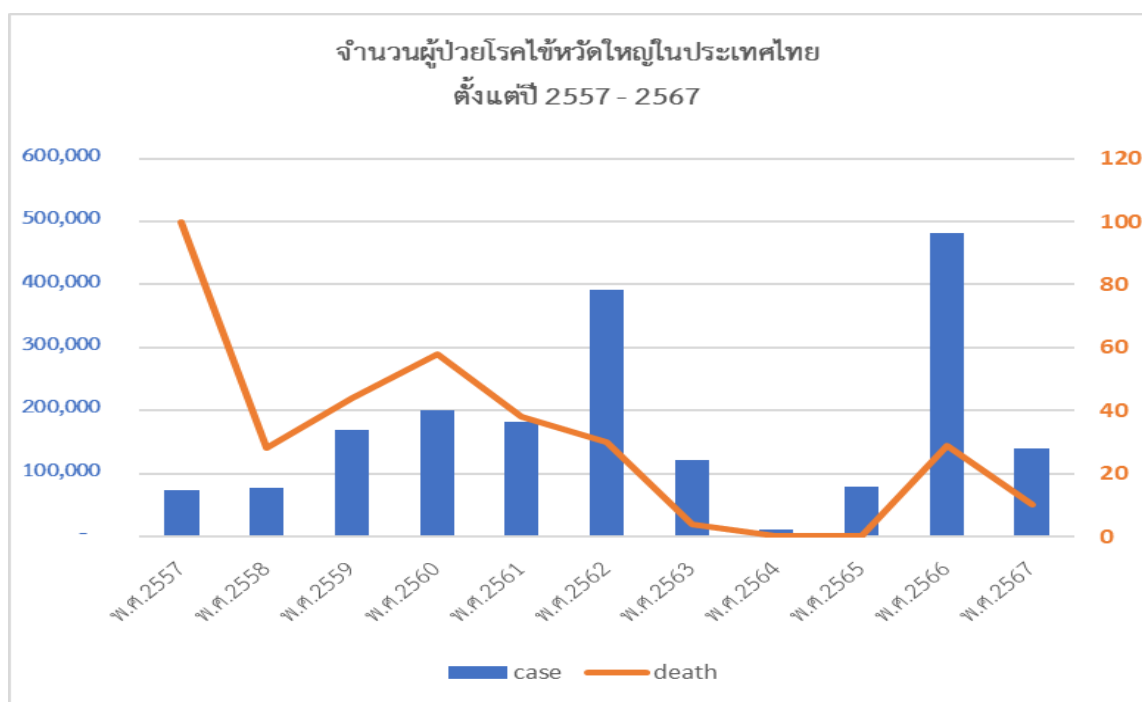
ภาพที่ 1.1 ชนิดสายพันธุ์ของโรคไข้หวัดใหญ่จากการเฝ้าระวังเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการ

สถานการณ์ในประเทศไทย

นับตั้งแต่มีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคระบบทางเดินหายใจ ประเทศไทยมีรายงานพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 - 1 มิถุนายน 2567 มีผู้ป่วยสะสมจำนวน 1,928,167 ราย เสียชีวิต 341 ราย โรคไข้หวัดใหญ่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2566 พบว่าการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้ป่วยสะสมจำนวน 481,861 ราย เสียชีวิต 29 ราย เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2564 - 2565 โดยพบผู้ป่วยสูงสุดในช่วงเดือนสิงหาคมถึงพฤศจิกายน ซึ่งเป็นฤดูกาลระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ เนื่องจากสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ทั้งยังมีการผ่อนคลายมาตรการป้องกันโรคโควิด 19 จึงส่งผลให้โรคไข้หวัดใหญ่มีแนวโน้มการระบาดเพิ่มมากขึ้น (ภาพที่ 1.2)

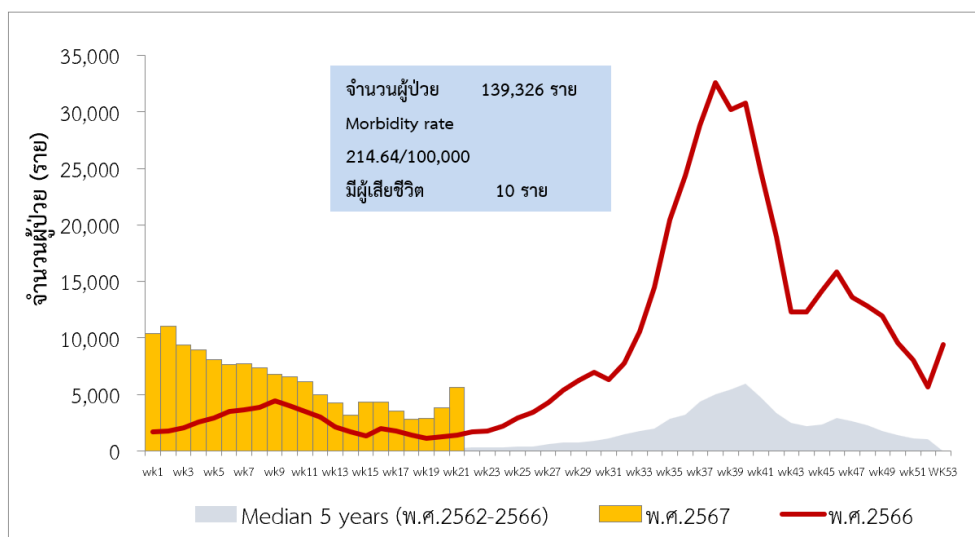
ภาพที่ 1.2 แสดงจำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทย รายปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 - 1 มิถุนายน 2567

ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 1 มิถุนายน 2567 พบรายงานผู้ป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้น มีผู้ป่วยสะสมจำนวน 139,326 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 214.64 ต่อประชากรแสนคน ผู้เสียชีวิตสะสมจำนวน 10 ราย คิดเป็นอัตราป่วยตายร้อยละ 0.007 ส่วนใหญ่สาเหตุเกิดการติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ ชนิด A/H1N1(2009) (ภาพที่ 1.3) พบอัตราป่วยสูงสุด คือ กลุ่มอายุ 0 - 4 ปี เท่ากับ 813.87 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อายุ 5 - 9 ปี (793.68) และอายุ 10-14 ปี (475.80) (ภาพที่ 1.4) ตามลำดับ จากข้อมูลตรวจสอบข่าวการระบาดมีเหตุการณ์การระบาดเป็นกลุ่มก้อนรวมทั้งสิ้น 17 เหตุการณ์ พบสูงสุดในเรือนจำ 10 เหตุการณ์ รองลงมาเป็นโรงเรียน 3 เหตุการณ์ วัด 2 เหตุการณ์

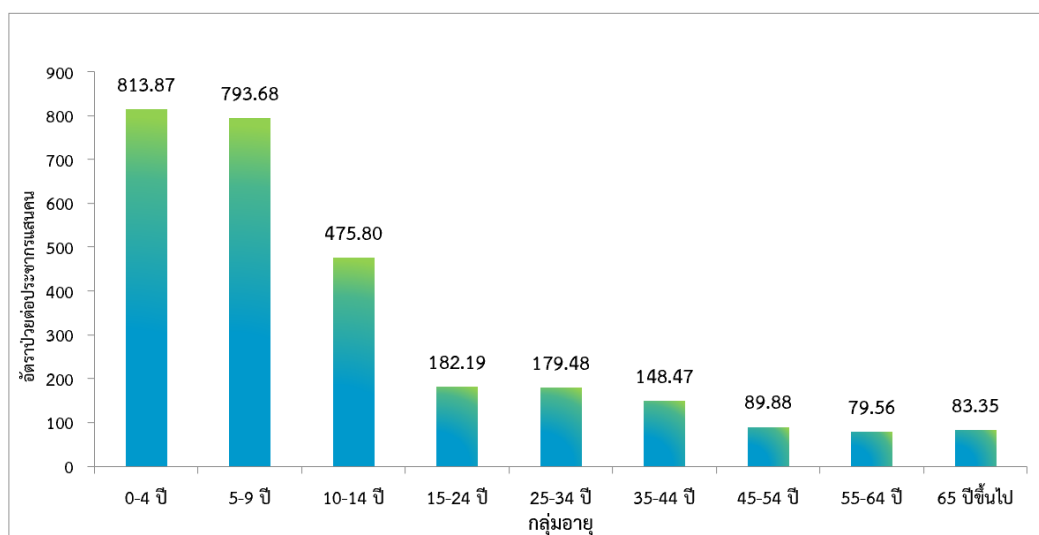
ค่ายทหาร 1 เหตุการณ์ และโรงพยาบาล 1 เหตุการณ์ ตามลำดับ ประเทศไทยยังต้องมีความพร้อมเตรียมรับการระบาด เนื่องจากยังคงพบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศ และในหลายประเทศทั่วโลก นอกจากนี้ในประเทศที่มีช่วงฤดูกาลระบาดจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ประกอบกับมีการผ่อนคลายมาตรการป้องกันโรคโควิด 19 ขาดความตระหนักในการป้องกันโรค และยังพบการอยู่รวมกันจำนวนมากหรือการทำกิจกรรมทางสังคมในหลายพื้นที่

ภาพที่ 1.3 จำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดใหญ่ จำแนกรายสัปดาห์ ของประเทศไทย ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2566 - 2567 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง

แหล่งข้อมูล : ระบบรายงานการเฝ้าระวังโรค 506 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

ภาพที่ 1.4 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ จำแนกตามกลุ่มอายุ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 1 มิถุนายน 2567

ที่มา : ระบบรายงานการเฝ้าระวังโรค 506 กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

จากสถานการณ์ของโรคไข้หวัดใหญ่ นับเป็นภัยคุกคามที่ทั่วโลกต้องเผชิญ ซึ่งการระบาดใหญ่ในแต่ละครั้ง ได้สร้างความสูญเสียอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ เกิดการชะงักด้านการค้าข้ามพรมแดน และส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตภายในประเทศ ภาคขนส่ง การขาดแคลนแรงงาน ทั้งยังส่งผลกระทบต่อระบบบริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุข และระบบบริการสาธารณสุขปโภคต่าง ๆ ที่อาจชะงักงัน ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังป้องกันการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

สำหรับประเทศไทย ได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 – 2566 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแผนในการปฏิบัติงานเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อน และบริหารจัดการแผนงานของหน่วยงานภาครัฐ ร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการรับมือกับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งว่าประเทศไทยจะต้องมีการยกระดับความพร้อมของประเทศให้เพียงพอ เพื่อรองรับการระบาดของโรคที่มีความรุนแรงได้ จึงได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 เพื่อเป็นกรอบแนวทางสำหรับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ในการบูรณาการ และขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบในทุกกระดับ เพื่อให้สามารถรับมือกับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถลดป่วย การเสียชีวิต และผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสร้างเสริมความมั่นคงของประเทศ

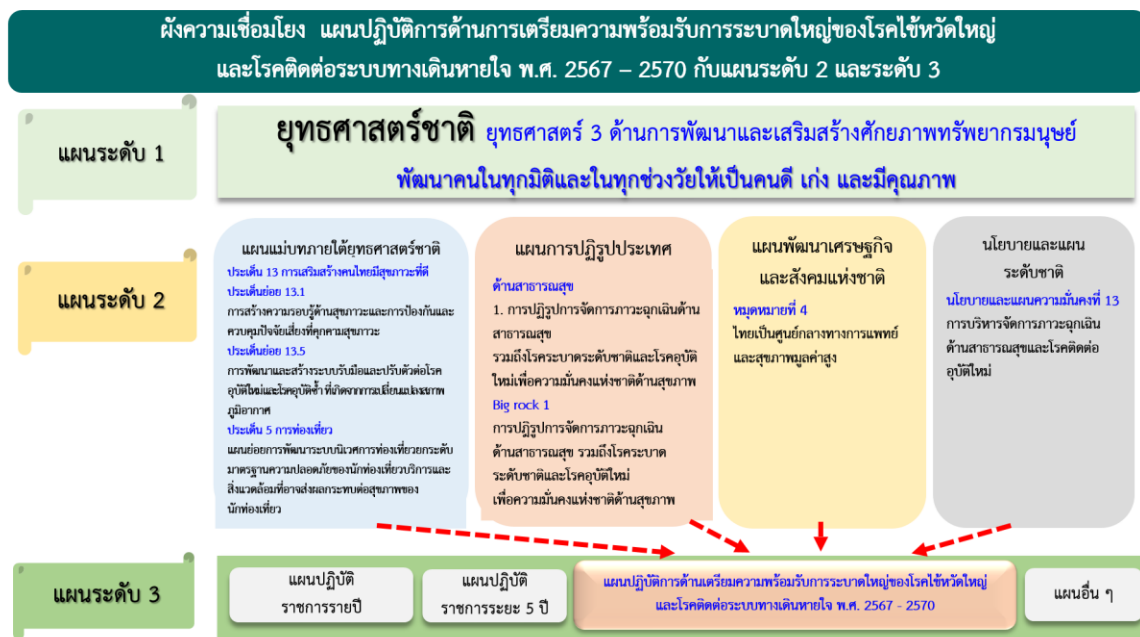
บทที่ 2

ความเชื่อมโยง แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ กับแผน 3 ระดับที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบันประเทศไทยมีการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยแผนระดับที่ 1 คือ แผนยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในห้วงระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีเพียงแผนเดียวเท่านั้น แผนระดับที่ 2 คือ แผนซึ่งเป็นแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และการถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 แผน ดังนี้ 1. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 2. แผนการปฏิรูปประเทศ 3. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 4. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)) ส่วนแผนระดับที่ 3 ได้แก่ แผนปฏิบัติการรายปี แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ และแผนอื่น ๆ ที่หน่วยงานต่างๆ จะต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 และ 2 ดังภาพที่ 1 ดังนั้น แผนฉบับที่ 5 จึงจัดอยู่ในแผนระดับที่ 3 เนื่องจากแผนระดับที่ 1 มีแผนยุทธศาสตร์ชาติเพียงฉบับเดียวเท่านั้น แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ จึงได้จัดเป็นแผนระดับที่ 3 โดยได้มีการดำเนินการจัดทำตั้งแต่ ปี 2566 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกลไกในการดำเนินงานให้หน่วยงานเครือข่ายทั้งในกระทรวงสาธารณสุข และนอกกระทรวงสาธารณสุขมีการเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามบทบาทภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ และนำไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ต่อไป (ดังภาพที่ 2.1)

แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ หรือโรคระบาด พ.ศ. 2566 -2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ. 2566 – 2570 และแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 เป็นแผนระดับ 3 โดยแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ หรือโรคระบาด พ.ศ. 2566 -2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เป็นแผนที่ครอบคลุมโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญ รวมทั้งโรคติดต่ออุบัติใหม่ คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ประสงค์ให้แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ หรือโรคระบาด พ.ศ. 2566 -2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เป็นเครื่องมือสำหรับหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด และคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร ได้นำไปเป็นกรอบการดำเนินงาน โดยส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถเตรียมความพร้อมและป้องกันควบคุมโรคติดต่อ ทั้งในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคงทางสุขภาพเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาความมั่นคงด้านต่างๆ ของประเทศ อย่างยั่งยืนต่อไป ซึ่งโรคติดต่ออุบัติใหม่ จะดำเนินการ

โดยยึดกรอบของแผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ. 2566 – 2570 ซึ่งเป็นส่วนที่ดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ หรือโรคระบาด พ.ศ. 2566 -2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 แต่มีความเข้มข้น ครอบคลุม และมีความจำเพาะในเรื่องของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งเน้นในเรื่องการเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน ได้แก่ การพัฒนากำลังคน ทรัพยากร องค์ความรู้ นวัตกรรม การวิจัย และระบบโลจิสติกส์ สำหรับแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของใหญ่ของโรคใช้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 เป็นแผนระดับ 3 ที่เป็นส่วนขยายของแผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ พ.ศ. 2566 – 2570 ซึ่งมีความจำเพาะต่อโรคใช้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้มีการชี้แนะว่าโรคที่จะมีการระบาดมากจนกลายเป็นการระบาดของใหญ่ในช่วงระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมาจะเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจทั้งหมด เช่น โรคซาร์ส โรคมอร์ส และโรคโควิด 19 เป็นต้น (ดังภาพที่ 2.2)

ภาพที่ 2.1 ความเชื่อมโยง แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคใช้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 กับแผนระดับ 2 และระดับ 3

ความสอดคล้องของแผนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผน PIP		
แผน พรบ.	แผน EID	แผน Flu
<p>จำนวน 3 ฉบับ</p> <p>ฉบับที่ 1 แผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อหรือโรคระบาด พ.ศ. 2559 - 2561 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (ระยะเวลา 3 ปี)</p> <p>ฉบับที่ 2 แผน ฯ พ.ศ. 2562 - 2564 (ระยะเวลา 3 ปี)</p> <p>ฉบับที่ 3 แผน ฯ พ.ศ. 2566 - 2570 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (ระยะเวลา 5 ปี)</p> 	<p>จัดทำ 5 ฉบับ</p> <p>ส่งเสริมความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ เตรียมความพร้อมและป้องกันควบคุมโรค</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.แผนยุทธศาสตร์ Flu + AI (พ.ศ. 2548-2550) 2.แผนยุทธศาสตร์ AI + Flu (พ.ศ. 2551-2553) 3.แผนยุทธศาสตร์ EID (พ.ศ. 2556-2559) 4.แผนยุทธศาสตร์ EID (พ.ศ. 2560-2564) 5.แผนยุทธศาสตร์ EID (พ.ศ. 2566-2570) <p>แผนระดับ 3 เป็นส่วนขยายด้านโรคติดต่ออุบัติใหม่ สอดคล้องไปกับแผน พรบ.</p> 	<p>จัดทำ 1 ฉบับ ในปี 2562 ได้รับความเห็นชอบร่างกรอบแผนการประชุมคณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570</p> <p>แผนระดับ 3 เป็นส่วนขยายด้านโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่</p>

ภาพที่ 2.2 ความสอดคล้องของแผนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำด้านเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570

บทที่ 3

กรอบแนวคิด และกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับ การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570

แนวคิดและหลักการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 – 2570 พัฒนาขึ้นโดยอ้างอิงและสอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานทั้งในประเทศ และนานาชาติ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน และความเคลื่อนไหวของประชาคมโลกโดยแบ่งออกได้ ดังนี้

1. แผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.1 แผนระดับ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้ง กาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออมโอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิดผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีครอบคลุมทั้งด้าน กาย ใจ สติปัญญา และสังคม มุ่งเน้นการเสริมสร้าง การจัดการสุขภาพในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการสุขภาพที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีและมีทักษะด้านสุขภาพที่เหมาะสม

1.2 แผนระดับ 2 เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่

1.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการ เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ซึ่งมีทั้งหมด 23 ประเด็น แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อม รับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 สอดคล้องใน ประเด็น 13 การเสริมสร้างคนไทยมีสุขภาพที่ดี ประเด็นย่อย 13.5 การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อ โรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นย่อย 13.1 การสร้างความรอบรู้ ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ และประเด็น 5 การท่องเที่ยว แผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยวยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวบริการและสิ่งแวดล้อมที่ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว

1.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข มีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้ป่วย ผู้เสี่ยงโรค และผู้สูงอายุได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และทันสมัย มีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถป้องกัน และลดโรคที่สามารถป้องกันได้ พร้อมทั้งผู้สูงอายุสามารถดูแลสุขภาพตนเองและได้รับการบริหาร และรักษาพยาบาล

ที่มีคุณภาพที่บ้านและในชุมชน สอดคล้องในด้านสาธารณสุข โดยมีแผนขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ในกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ 1 (big rock 1) การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ โดยเป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ 1 (big rock 1) คือ ประเทศมีระบบงานความมั่นคงด้านสุขภาพ และระบบจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่ครบวงจรและบูรณาการเพื่อยกระดับความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ (National Health Security) สามารถตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ทุกภัย รวมถึงโรคระบาดระดับชาติ และโรคอุบัติใหม่อย่างรวดเร็วเป็นระบบมีความเป็น เอกภาพ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และปลอดภัยเพื่อปกป้องชีวิต สวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทย ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและยั่งยืน

1.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นแผนที่มีความชัดเจน

ในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนา ประเทศที่ต้องการมุ่งเน้นและบรรลุผลภายในช่วงเวลาของแผนให้สามารถชี้ชัดถึงเป้าหมายหลักที่ประเทศไทยต้องดำเนินการให้เกิดผล และเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายย่อยในมิติที่เกี่ยวข้องแต่ละด้านที่ต้องเร่งดำเนินการหรือต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เป้าหมายหลักบรรลุผล สามารถเสริมสร้างให้ประเทศสามารถปรับปรุงจุดอ่อน ลดข้อจำกัดที่มีอยู่เดิม และพัฒนาศักยภาพให้สอดคล้องกับพลวัตและเงื่อนไขใหม่ของโลกเพื่อให้ประเทศไทยสามารถเติบโตต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอน และความซับซ้อนที่มากขึ้นของโลกยุคใหม่ โดยกำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย 1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ 3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม 4. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน และ 5. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ และมีหมุดหมายการพัฒนาทั้งหมด 13 ประการ ทั้งนี้แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบอบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 สอดคล้องในหมุดหมายที่ 4 คือ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

1.2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงฯ (พ.ศ. 2566 – 2570) ตามที่รัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ สำนักงานสภามความมั่นคงแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดประเด็นความมั่นคง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยได้กำหนดนโยบายและแผนความมั่นคงไว้ 13 ประเด็น โดยแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบอบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 สอดคล้องในประเด็น นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 13 การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยมุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

1.3 แผนระดับ 3 เป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 สู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมาย กำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณี หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ รวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ

1.3.1 แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

พ.ศ. 2566 – 2570 เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้หน่วยงานเครือข่ายทั้งในกระทรวงสาธารณสุข และนอกกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งภาคเอกชน ภาคประชาสังคมสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับให้สอดคล้องกับ สถานการณ์และปัจจัยเสี่ยงต่อโรคติดต่ออุบัติใหม่กับภารกิจของหน่วยงานรวมทั้งบริบทของการทำงานในพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามบทบาทภารกิจ ของหน่วยงานนั้น ๆ

1.3.2 แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติพ.ศ. 2564 – 2570 เพื่อเตรียมความพร้อม รองรับการเผชิญสาธารณภัยของประเทศที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.3.3 กฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (International Health Regulation 2005 ; IHR 2005) ให้ความสำคัญต่อการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ รวมทั้งโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่อาจมี ผลกระทบต่อการเดินทาง การขนส่ง และการค้าผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศมุ่งเน้น การเฝ้าระวัง และมาตรการควบคุมโรคบริเวณช่องทางเข้า - ออก ระหว่างประเทศ ทั้งทางน้ำ ทางบกและทางอากาศ

1.3.4 แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เป็นระบบสุขภาพที่บูรณาการทั้งสุขภาพคน สุขภาพสัตว์ สุขภาพสัตว์ป่า ภายใต้ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี สนับสนุนโดยองค์การระหว่างประเทศ ประกอบด้วย องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (UN Food and Agriculture Organization) องค์การ โรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organization for Animal Health) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) เป็นแนวความคิดในการทำงานร่วมกันระหว่างสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอันจะส่งเสริม ให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อประโยชน์สาธารณะและสุขภาพที่ดีของทุกชีวิต

1.3.5 แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันที่ทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เช่น วงจรชีวิตของสัตว์พาหะนำโรค ความคงทนและการแพร่กระจายเชื้อโรคเพิ่มมากขึ้น ที่ส่งผลกระทบต่อการเกิดโรคใหม่ ๆ หรือการเกิดโรคในพื้นที่ใหม่มากขึ้น จึงจำ เป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมรองรับปัญหาสุขภาพที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

1.3.6 อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเป็นความตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่มี เจตนารมณ์ให้รัฐบาลทุกประเทศเคร่งครัดต่อการรักษานิยสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง แม้มีความต้องการอย่างมาก ที่จะพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศ แต่ก็ต้องไม่ละเลยการอนุรักษ์ธรรมชาติด้วย อนุสัญญาฯ มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ (1) เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (2) เพื่อใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างยั่งยืน (3) เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

1.3.7 ข้อกำหนดด้านสุขภาพสัตว์ (WOAH (founded as OIE) International Animal Health Code) ที่กำหนดขึ้นโดยองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (WOAH) เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับสุขภาพ

อนามัยสัตว์และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เพื่อให้ประเทศสมาชิกใช้เป็นเกณฑ์อ้างอิงร่วมกัน ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเข้าสู่ ประเทศผู้นำเข้าสินค้าสัตว์ หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และเพื่อไม่ให้นำหลัก สุขอนามัยมาใช้เพื่อกีดกันทางการค้า อย่างไม่เป็นธรรม

1.3.8 ความมั่นคงด้านสุขภาพของโลก (Global Health Security Agenda; GHSA)

กิจกรรมที่ต้องการทักษะเชิงรุกและเชิงรับเพื่อลดความเสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันทางสาธารณสุข ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยรวมของประชากรที่อาศัยอยู่ทั่วทุกภูมิภาคและเขตแดนระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงจากภัยคุกคามจากโรคติดต่อ และโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยใช้หลักสามด้าน คือ การป้องกัน และลดโอกาสในการระบาด (Prevent) การตรวจจับภัยคุกคามให้ได้รวดเร็ว (Detect) การตอบโต้ภัยคุกคาม อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ (Response) และการสร้างศักยภาพในการดำเนิน การตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ (International Health Regulations) อย่างเข้มแข็ง

1.3.9 การเตรียมความพร้อมรับมือภัยคุกคามใหม่ โมดูลที่ 1 : การวางแผนรองรับการระบาดของ

ของโรคระบบทางเดินหายใจ (Preparedness and resilience for emerging threats Module 1: planning for respiratory pathogen pandemics) กรอบแนวคิดในการเตรียมความพร้อมรองรับการเผชิญโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

2. กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1 พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

ควบคุม และป้องกัน การล่า การเพาะพันธุ์ การครอบครอง และการค้าซึ่งสัตว์ป่า ซากของสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่า โดยมีกฎกระทรวง กำหนดชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่สามารถเพาะพันธุ์ได้ การอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์ 10 แผนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2564) (การควบคุม ป้องกันการล่าสัตว์ป่า เป็นการลดปัจจัยการแพร่เชื้อโรคจากสัตว์ป่ามาสู่คน อีกทั้งการควบคุม การครอบครอง การกำหนดชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่เพาะพันธุ์การอนุญาตให้ค้าสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์ เป็นการลด การลักลอบจับสัตว์จากธรรมชาติ และเป็นการรักษาความหลากหลายทางชนิดพันธุ์สัตว์ป่าให้มีความสมดุล) ควบคุม และป้องกันการนำเข้า-ส่งออก นำผ่าน นำเคลื่อนที่ ซึ่งสัตว์ป่าโดยสัตว์ป่าที่สามารถนำเข้า-ส่งออก นำผ่าน ต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับรองจากอธิบดีให้ นำ เข้า ส่งออก หรือนำผ่านตามความตกลงระหว่างประเทศ ว่าด้วย การค้าสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่า ให้แสดงเอกสารแก่เจ้าหน้าที่ด่านตรวจสัตว์ป่า (ซึ่งการนำเข้าสัตว์ป่า จากต่างประเทศโดยไม่ควบคุมอาจเป็นการกระจายเชื้อโรคติดต่ออุบัติใหม่โดยสัตว์ป่าที่เป็นพาหะของโรค จากต่างประเทศที่มีการระบาดของโรคได้)

2.2 พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

เป็นกฎหมายหลักในการบริหารจัดการ สาธารณภัยในปัจจุบัน ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครอบคลุม สาธารณภัย ทุกประเภท กำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต่าง ๆ เพื่อวางแผนทาง มาตรการ ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ตั้งแต่ช่วงก่อนเกิดเหตุขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ เน้นการ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของทุกภาคส่วน

2.3 พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ให้ความสำคัญกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคที่เป็นภัยคุกคามต่อสุขภาพประชาชน สอดคล้องกับกฎหมายนานาชาติ และเชื่อมโยงความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งรัฐ เอกชน ประชาชน ให้สามารถจัดการภัยสุขภาพได้ทันการณ์ สร้างระบบเตรียมพร้อมรับมือกับโรคติดต่ออันตราย โรคติดต่ออุบัติใหม่ของโลก ลดความสูญเสียจากการเจ็บป่วยและผลกระทบด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งเป็นการสร้าง ความมั่นคงทางสุขภาพของคนไทย ในการดำเนินงานมี 4 ระบบ คือระบบป้องกันโรค ระบบตรวจจบบระบบควบคุมโรค และระบบสนับสนุนบริหารจัดการ ซึ่งจะต้องพัฒนาระบบงานควบคุมโรคตามกฎหมายระหว่างประเทศ และวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลกอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาทุกจังหวัดให้สามารถดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยต่าง ๆ รวมทั้งโรคติดต่ออันตรายได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพด้วยมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนให้น้อยที่สุด เน้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน

2.4 พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคระบาดที่เกิดกับสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีการเลี้ยง การจัดการเกี่ยวกับสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่ปราศจากโรค โดยสามารถกำหนดการดำเนินการที่เกี่ยวกับสัตว์และโรคระบาดสัตว์ต่าง ๆ อาทิ การกำหนดให้เจ้าของสัตว์ปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ประกาศชนิดโรค ชนิดสัตว์ และประกาศเขตเกี่ยวกับโรคระบาดสัตว์ การควบคุมเคลื่อนย้ายการค้า เนินการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและควบคุมโรคกับสัตว์หรือซากสัตว์ เป็นต้น รวมถึงสนับสนุนให้อำนาจในการทำ งานของสัตวแพทย์ สารวัตร และพนักงาน เจ้าหน้าที่ อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ของประเทศ

2.5 พ.ร.บ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 เป็นกฎหมายเพื่อ คุ้มครองประชาชนให้ปลอดภัยจากการแพร่กระจายของเชื้อโรคต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานที่ห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐและเอกชน หรือจากการนำเข้า ส่งออก หรือนำ ผ่านเชื้อโรคมารจากต่างประเทศ รวมทั้งป้องกันการใช้เชื้อโรคไปในทางที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชุมชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ

กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคร้ายใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมไข้หวัดใหญ่ มีการดำเนินงานจัดทำแผนงานโครงการภายใต้ แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคร้ายใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2565 – 2566 แผนฉบับนี้ได้หมดระยะเวลาของแผนดังกล่าวแล้ว แต่การดำเนินงานป้องกัน และควบคุมโรคยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรคจึงได้เห็นความสำคัญ และดำเนินการจัดทำแผนฉบับใหม่ขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคร้ายใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 ดังนี้

1. เตรียมการจัดทำโดยทบทวนแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคร้ายใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2565 – 2566 ในส่วนวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ที่สำคัญ

2. ทบทวนกรอบแนวคิดจาก Preparedness and resilience for emerging threats Module 1: planning for respiratory pathogen pandemics ขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1. Collaborative surveillance 2. Community protection 3. Emergency coordination

4. Access to countermeasures และ ๕. Clinical care เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ฉบับใหม่ ต่อไป

3. จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2568 – 2570 มีรองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่ได้รับมอบหมายกำกับดูแลกองโรคติดต่อทั่วไปเป็นประธาน ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป เป็นรองประธาน หัวหน้ากลุ่มงานโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เป็นเลขานุการ มีบทบาทหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของประเทศ ประสาน สนับสนุน ให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประสานงาน จัดหางบประมาณ และทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 – 2570 ต่อไป และได้มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนด โดยมีการประชุมคณะทำงานหลัก 3 ครั้ง ดังนี้

1. การประชุมคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ครั้งที่ 1/2566 เมื่อวันศุกร์ที่ 22 ธันวาคม 2566 เวลา 13.00 - 16.30 น. ณ ห้องประชุมมรกต ชั้น 7 อาคารเฉลิมพระเกียรติ สถาบันบำราศนราดูร และผ่านระบบ Webex Meeting โดยคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อหารือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง และพิจารณา (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2567- 2570 (ฉบับใหม่) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย กลยุทธ์ ผลการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 – 2566 ผลลัพธ์ที่ได้จากการประชุมคือ ได้ข้อเสนอแนะ ทบทวน ปรับเพิ่มเนื้อหา และจัดเวทีแลกเปลี่ยนประชุมคณะทำงานอีก ๑ ครั้ง รวมทั้งให้ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศจากการถอดบทเรียน และสรุปว่ามีประเด็นใดที่มีความสำคัญ เมื่อเทียบกับแผนฉบับเดิมที่ผ่านมา หรือเป็นประเด็นใหม่ เพื่อให้ข้อมูลมีความครอบคลุมมากขึ้น

2. การประชุมปรึกษาหารือแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 11 มกราคม 2566 เวลา 09.00 - 16.30 น. ณ ห้องประชุมชมเทพยสุวรรณ ชั้น 5 อาคาร 3 กรมควบคุมโรค ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแนวทาง และกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ทั้งนี้ มติที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งให้ทบทวนโรคที่จะทำแผนให้ครอบคลุมโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจอื่น ๆ พัฒนาร่างกรอบแผนจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทิศทางของระดับโลก โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะร่างกรอบแผนก่อนนำเข้าสู่เสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการต่อไป

3. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ระหว่างวันที่ 23 – 24 เมษายน 2567 ณ โรงแรมไม้แก้วดำเนินรีสอร์ท จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ร่วมกันทบทวน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดทำ กรอบร่าง แผนปฏิบัติการ ด้านการเตรียมความพร้อมรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ (พ.ศ. 2567- 2570) ฉบับใหม่

ในส่วนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ กลยุทธ์ย่อย และโครงการสำคัญ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยกลุ่มงานโรคป้องกันด้วยวัคซีน กลุ่มงานบริหารเวชภัณฑ์และโลจิสติกส์ กลุ่มยุทธศาสตร์ และพัฒนาองค์กร กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมการแพทย์ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกรมปศุสัตว์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

บทที่ 4

แผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ปี พ.ศ. 2567 – 2570

แผนฉบับนี้ถือเป็นแผนฉบับที่ 2 และเป็นแผนระดับที่ 3 ที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงหน่วยงานเครือข่ายทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบ แนวทางในการพัฒนาแนวทาง และมาตรการในเตรียมความพร้อมเพื่อการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตตามบทบาทภารกิจของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก เป้าหมาย และประเด็นยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ดังนี้

วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีศักยภาพในการรับมือกับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ สามารถป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน และลดผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจสร้างเสริมความมั่นคงของประเทศ

พันธกิจ

1. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการความเสี่ยง และการจัดการภาวะฉุกเฉินจากการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ โดยมีการบูรณาการและสร้างความเข้มแข็งร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ
2. เพื่อพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรค การวินิจฉัย ดูแลและรักษาผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ให้มีประสิทธิภาพภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
3. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของประเทศด้านระบบบริหารเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา และชุดตรวจชันสูตรภายในประเทศ เพื่อรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
4. เพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ เทคโนโลยีมาใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม การวินิจฉัย และการดูแลรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

เป้าประสงค์หลัก

ประเทศไทยสามารถจัดการความเสี่ยง ลดการป่วย การตาย และลดผลกระทบทางเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม จากการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประเทศไทย มีระบบเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ที่มีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา และชุดตรวจชั้นสูง รวมถึงการส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้เทคโนโลยีมาใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

3. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ในระดับจังหวัด

เป้าหมาย

1. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และการแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจของประเทศ

2. เครือข่ายในประเทศ และระหว่างประเทศมีความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจอย่างเข้มแข็ง และมีประสิทธิภาพ

3. ทุกหน่วยงานมีระบบและกลไกการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

4. ประเทศมีระบบและกลไกในการเฝ้าระวัง และวินิจฉัยรวมถึงการบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่สามารถตรวจจับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์

5. สถานพยาบาลทุกแห่งมีความพร้อมในการให้การดูแล และรักษาผู้ป่วยเมื่อมีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

6. นโยบาย กฎหมาย มาตรการที่เอื้อต่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย ดูแลและรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

7. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถประยุกต์ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้

แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2567 - 2570

วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีศักยภาพในการรับมือกับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สามารถป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน และลดผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ เศรษฐกิจ สร้างเสริมความมั่นคงของประเทศ

- กลยุทธ์ที่ 1 ใช้โครงสร้างการบริหารระดับจังหวัดศูนย์การจัดการ ภาวะฉุกเฉิน และเครือข่ายการสื่อสารความเสี่ยงที่มีอยู่ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศเมื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบูรณาการข้อมูลการเฝ้าระวังของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจจากทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ 3 สร้างกลไกการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนและระหว่างประเทศ ในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบังคับใช้กฎหมายในการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
- กลยุทธ์ที่ 2 ยกกระดับขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
- กลยุทธ์ที่ 3 ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
- กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบข้อมูลเมื่อรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1
การสร้างความเข้มแข็งของสังคม
ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุก
ภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่าง
ประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3
การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การ
สอบสวนโรค ป้องกัน ควบคุม การ
วินิจฉัย และการดูแลรักษาการ
ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรค
ติดต่อระบบทางเดินหายใจ

- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบบูรณาการทุกระดับ
- กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการสร้างผลงานวิจัย การจัดการความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและรักษาเมื่อรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณสุข และสถานพยาบาลในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
- กลยุทธ์ที่ 4 เสริมสร้างและขยายเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและการดูแลรักษา เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในทุกระดับ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
การพัฒนา ระบบเตรียมความ
พร้อมรับการระบาดของโรค
ไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบ
ทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์
วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง
(DIAGNOSTIC TEST) ในประเทศ
และระบบโลจิสติกส์

- กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการจัดทำแผนเตรียมความพร้อม (PLANNING) เพื่อการจัดซื้อ และจัดหาเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (DIAGNOSTIC TEST)
- กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (DIAGNOSTIC TEST) ในประเทศ (RESEARCH & DEVELOPMENT)
- กลยุทธ์ที่ 3 การตอบโต้ การจัดส่ง การบริหารเวชภัณฑ์ ในภาวะการระบาด หรือภาวะฉุกเฉิน (RESPONSE)

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 เสริมสร้างศักยภาพการตอบโต้การระบาดในชุมชน สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ และองค์ความรู้ในการเตรียมความพร้อมรับมือการระบาดของของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และกำหนดมาตรการร่วมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 พัฒนากลไก และช่องทางการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อจัดการการระบาดของข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบูรณาการข้อมูลการเฝ้าระวังของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ จากทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชนในการลดความเสี่ยงในการเกิดโรคไข้หวัดใหญ่ ระบุในยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาของหน่วยงาน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านการศึกษาและวิจัยในการพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวังและควบคุมโรค

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนากลไกการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลของประเทศเพื่อเตรียมพร้อมรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างกลไกการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนและระหว่างประเทศ ในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ทบทวนปรับปรุงนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทบาทของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ เพื่อใช้จัดการและวางแผนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการกับโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 จัดทำแนวทางการบูรณาการการบังคับกฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 เพิ่มบทบาทของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ในพื้นที่ชายแดนจุดผ่านแดนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของข้ามพรมแดน

แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมรับการระบาดของใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจพ.ศ. 2567 - 2570

กลยุทธ์ที่ 1 ใช้โครงสร้างการบริหารระดับจังหวัด ศูนย์การจัดการภาวะฉุกเฉินและเครือข่ายการสื่อสารความเสี่ยงที่มีอยู่ ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบังคับใช้กฎหมาย ในการระบอดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 พัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 จัดทำคู่มือแนวทางการใช้กฎหมายหรือสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตาม ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 บูรณาการ และเพิ่มสมรรถนะระบบ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและรักษาโรคไข้หวัดใหญ่แบบบูรณาการทุกภาคส่วน และสามารถตรวจพบเหตุการณ์ในประเทศได้อย่างรวดเร็วภายในระยะต้นของการระบาด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากร และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบสหสาขา (ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว)

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการสร้างผลงานวิจัย การจัดการความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและรักษา เพื่อรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ยกระดับบริหารจัดการ แผนงานวิจัย และนวัตกรรมโรคไข้หวัดใหญ่และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างกลไกการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรมอย่างครบวงจร ในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 ส่งเสริม และพัฒนาหน่วยวิจัยให้มีศักยภาพสามารถรองรับสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณสุข และสถานพยาบาลในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สร้างเสริมความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุขและสถานพยาบาลในภาครัฐและเอกชนให้มีความพร้อมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงยกระดับในการบริหารจัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษา เพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการอ้างอิงและระบบเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการ เพื่อรองรับโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

แผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมรับการระบาดของใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจพ.ศ. 2567 - 2570

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบบูรณาการทุกระดับ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค ป้องกัน ควบคุม การวินิจฉัย และการดูแลรักษา การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 4 เสริมสร้างและขยายเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและการดูแลรักษา เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในทุกระดับ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 บูรณาการและเพิ่มสมรรถนะระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษา เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจอย่างครอบคลุมทั้งในภาคส่วนสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 บูรณาการ และกำหนดกรอบแผนงบประมาณ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย sw.ราชวิถี (หน่วยงานหลักในการจัดซื้อ จัดหาวัคซีนใช้หวิดใหญ่ สำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยง) กรมควบคุมโรค (จัดหา จัดส่งวัคซีนใช้หวิดใหญ่ สำหรับบุคลากรกลุ่มเสี่ยง) เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเสี่ยงมากที่สุด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาระบบการจัดทำแผนงบประมาณ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่เป้าหมาย เพื่อการตอบโต้ การระบาดที่ชัดเจน มีการจัดทำรายการทะเบียนผู้ค้ายาไว้เสมอในแผน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 ปรับปรุงระเบียบกฎหมาย (ปรับกฎระเบียบในการจัดซื้อ จัดหาให้ทันต่อเหตุการณ์) แผนจัดซื้อ จัดหา หรือขอรับบริจาคจากต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4 พัฒนาระบบหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมโรค, GPO, กองคลัง, สำนักงบประมาณ, กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง), กรมศุลกากร, ผู้ประกอบการ, ผู้บริจาค เช่น องค์กรอนามัยระหว่างประเทศ, TUC, กระทรวงมหาดไทย (กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับทราบแนวทาง และร่วมสนับสนุนตามบทบาทของหน่วยงาน ในการจัดทำแผน การจัดซื้อ และการจัดหา เวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสุด (Diagnostic test)

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพระบบ เวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสุด (Diagnostic test) ใน ประเทศ (research & Development)

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาประสิทธิภาพ และความปลอดภัยด้านวัคซีน (vac. Security) ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัคซีน (มหาวิทยาลัย สถาบันวัคซีนแห่งชาติ GPO), เวชภัณฑ์มีใช้ยา / PPE (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)), ชุดตรวจขั้นสุด (VTM / UTM / Test Kits) (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์), สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน Thailand Board of Investment : BOI)

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 พัฒนาระบบบริหารเวชภัณฑ์แบบ real-time (Track & Trace) (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ไพรเมชั่นไทย, สายการบิน, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, GPO

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 การพัฒนาศักยภาพการจัดหาวัคซีนในกรณีขาดแคลน และเสริมสร้างคลังสำรองในระดับภาค และระดับเขต (1 คลัง / 1 เขต)

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 การพัฒนาระบบการจัดส่งวัคซีน (cold chain system) ให้มีประสิทธิภาพ(หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมโรค, สำนักงานป้องกันควบคุมโรค, เขตตรวจสุขภาพ และกรุงเทพมหานคร)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการจัดทำแผนเตรียมความพร้อม (planning) เพื่อการจัดซื้อ และจัดหาเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสุด (Diagnostic test)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพระบบ เวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสุด (Diagnostic test) ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์

กลยุทธ์ที่ 3 การตอบโต้ การจัดส่งการบริหารเวชภัณฑ์ ในภาวะการระบาด หรือภาวะฉุกเฉิน (Response)

ประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา ระบบเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค ป้องกัน ควบคุม การวินิจฉัย และการดูแลรักษาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ

1. เป้าหมาย

1. สังคม ชุมชน และภาคีเครือข่ายมีความเข้มแข็งในการรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

2. ภาคีเครือข่ายในประเทศ และระหว่างประเทศมีความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจอย่างมีประสิทธิภาพ

3. นโยบาย กฎหมาย มาตรการที่เอื้อต่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่มีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม

4. บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถประยุกต์ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายของปีงบประมาณ			
	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของหน่วยงาน ภาครัฐเครือข่ายทั้งระดับประเทศ และระดับจังหวัด ที่มีส่วนร่วมในการป้องกัน ควบคุม โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
2. ร้อยละของเครือข่ายระหว่างประเทศที่มีความร่วมมือ ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
3. มีกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการ ป้องกันควบคุมโรคติดต่อ ได้รับการพัฒนา หรือ ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อรองรับการระบาดของโรค ไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	1 เรื่อง
4. ร้อยละของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข สามารถประยุกต์ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุม โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100

3. แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

กลยุทธ์ที่ 1 ใช้โครงสร้างการบริหารระดับจังหวัด ศูนย์การจัดการภาวะฉุกเฉินและเครือข่ายการสื่อสาร ความเสี่ยงที่มีอยู่ ในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และประสบการณ์ในการรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 เสริมสร้างศักยภาพการตอบโต้การระบาดในชุมชน สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ และองค์ความรู้ในการเตรียมความพร้อมรับมือการระบาดของของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และกำหนดมาตรการร่วมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 พัฒนากลไก และช่องทางการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อการจัดการการระบาดของ ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบูรณาการข้อมูลการเฝ้าระวังของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจ จากทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชนในการลดความเสี่ยง ในการเกิดโรคไข้หวัดใหญ่ ระบุในยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาของหน่วยงาน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านการศึกษาและวิจัย ในการพัฒนาบุคลากร และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวังและควบคุมโรค

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 พัฒนากลไกการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลของประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างกลไกการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชนและระหว่างประเทศ ในการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 ทบทวนปรับปรุงนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบทบาทของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ เพื่อใช้จัดการและวางแผนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการกับโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 จัดทำแนวทางการบูรณาการการบังคับกฎหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 เพิ่มบทบาทของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ในพื้นที่ชายแดนจุดผ่านแดน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดข้ามพรมแดน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการบังคับใช้กฎหมาย ในการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 พัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 จัดทำคู่มือแนวทางการใช้กฎหมายหรือสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ให้แก่เจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.3 ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตาม ตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. โครงการหรือกิจกรรมสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :

1. โครงการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจไปสู่การปฏิบัติในหน่วยงานในระดับจังหวัด และอปท.

2. โครงการการจัดการการระบาดของข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกต้องในชุมชน และเครือข่าย

3. โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคู่จังหวัด

4.โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมความพร้อมรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

5. โครงการจัดทำแนวทางการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

6. โครงการเตรียมความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายโรคติดต่อระหว่างประเทศตามแนวชายแดน

7. โครงการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขเกี่ยวกับการรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

8. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในการบังคับใช้กฎหมายการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนา ระบบเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

1. เป้าหมาย: ทุกหน่วยงานมีระบบเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ ของไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย:

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายของปีงบประมาณ			
	2567	2568	2569	2570
1. ร้อยละของหน่วยงานที่มีแผนรองรับภาวะฉุกเฉินของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
2. ร้อยละของหน่วยงานมีการฝึกซ้อมแผนที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100

3. แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาบุคลากรด้านการวิเคราะห์ และการประเมินความเสี่ยง

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำแผนรองรับภาวะฉุกเฉินของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 เตรียมความพร้อมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 3 ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 จัดทำแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ฝึกซ้อมแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 ทบทวนและปรับปรุงแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 พัฒนาระบบข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.2 พัฒนากลไก และช่องทางในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

๔. โครงการหรือกิจกรรมสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :

1. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเตรียมความพร้อมรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ โดยพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการวิเคราะห์และการประเมินความเสี่ยงเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

2. โครงการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและพัฒนาระบบตระหนักสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

3. โครงการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการจัดทำแผนเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

4. โครงการพัฒนาความรู้บุคลากรในการจัดทำแผนรองรับภาวะฉุกเฉินของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

5. โครงการยกระดับขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ โดยส่งเสริมการเตรียมความพร้อมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

6. โครงการพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการยกระดับขีดความสามารถของศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

7. โครงการผลักดันการจัดทำแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ในหน่วยงานเครือข่าย
8. โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะโรคกรณีโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ (Hazard specific plan)
9. โครงการบูรณาการฝึกซ้อมแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
10. โครงการทบทวนและปรับปรุงแผนรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
11. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกรณีโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
12. โครงการพัฒนากลไกและช่องทางในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
13. โครงการพัฒนารอบประเด็นการวิจัยเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การสอบสวนโรค ป้องกัน ควบคุม การวินิจฉัย และการดูแลรักษาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

1. เป้าหมาย

1. ประเทศมีระบบในการเฝ้าระวัง ที่สามารถตรวจจับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์
2. มีการวิจัย และพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ เทคโนโลยีมาใช้ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
3. สถานพยาบาลทุกแห่งมีความพร้อมในการให้การดูแล และรักษาผู้ป่วยเมื่อมีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านสุขภาพคน สัตว์ และสัตว์ป่า มีการบูรณาการในการป้องกัน และควบคุมโรค เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
๕. ห้องปฏิบัติการในเครือข่ายมีมาตรฐานความปลอดภัยและผ่านการรับรองระบบบริหารจัดการ คุณภาพและความสามารถทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ตามมาตรฐานเป็นที่ ยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายของปีงบประมาณ			
	2567	2568	2569	2570
1. ประเทศมีระบบในการเฝ้าระวัง ที่สามารถตรวจจับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้อย่างรวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ได้ตามมาตรฐานสากล	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ
2. ร้อยละของห้องปฏิบัติการในเครือข่ายมีมาตรฐานความปลอดภัยและผ่านการรับรองระบบบริหารจัดการคุณภาพและความสามารถทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90	ร้อยละ 100
3. ร้อยละของสถานพยาบาลมีโครงสร้างพื้นฐานและระบบการให้บริการทางสาธารณสุขที่จำเป็นในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และการดูแลรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗0	ร้อยละ ๘0	ร้อยละ ๙0
4. จำนวนเครือข่ายด้านสุขภาพคน สัตว์ และสัตว์ป่าที่มีการบูรณาการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคเพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	๕ เครือข่าย	๖ เครือข่าย	๗ เครือข่าย	มากกว่า ๘ เครือข่าย
๕. พัฒนาระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบบูรณาการทุกภาคส่วน	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ

3. แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบบูรณาการทุกระดับ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 บูรณาการ และเพิ่มสมรรถนะระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่แบบบูรณาการทุกภาคส่วน และสามารถตรวจพบเหตุการณ์ในประเทศได้อย่างรวดเร็ว ภายในระยะต้นของการระบาด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาศักยภาพบุคลากร และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบสหสาขา (ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว)

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการสร้างผลงานวิจัย การจัดการความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และรักษา เพื่อรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 ยกระดับบริหารจัดการ แผนงานวิจัยและนวัตกรรมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 สร้างกลไกการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรมอย่างครบวงจร ในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 ส่งเสริม และพัฒนาหน่วยวิจัยให้มีศักยภาพสามารถรองรับสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณสุข และสถานพยาบาลในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สร้างเสริมความเข้มแข็งของโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข และสถานพยาบาลในภาครัฐและเอกชนให้มีความพร้อมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษาโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงยกระดับในการบริหารจัดการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษา เพื่อดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการอ้างอิงและระบบเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการ เพื่อรองรับโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

กลยุทธ์ที่ 4 เสริมสร้างและขยายเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษา เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในทุกระดับ ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 บูรณาการและเพิ่มสมรรถนะระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และการดูแลรักษา เพื่อควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจอย่างครอบคลุมทั้งในภาคส่วนสุขภาพคน สัตว์ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

๔. โครงการหรือกิจกรรมสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์):

1. การพัฒนาบุคลากรเสริมสมรรถนะในการป้องกันและรับมือของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
3. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
4. บูรณาการเชื่อมต่อข้อมูลและการจัดทำแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในระดับประเทศและระดับจังหวัด
5. การเตรียมความพร้อมและซ้อมแผนด้านระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัย และดูแลรักษาโรคไข้หวัดใหญ่และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
6. การพัฒนาระบบรายงานการป่วย/ตายผิดปกติในสัตว์ป่า เพื่อเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
7. การสำรวจและเฝ้าระวังโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจในสัตว์ป่า เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
8. การพัฒนาระบบสารสนเทศเชื่อมโยงฐานข้อมูลการเฝ้าระวังคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบบูรณาการทุกภาคส่วน
9. การพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมสถานพยาบาลในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
10. การเตรียมความพร้อมทางห้องปฏิบัติการเครือข่ายมีมาตรฐานสากลในการตรวจวินิจฉัยเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจด้วยวิธี RT-PCR
11. การพัฒนาวิธีการตรวจวินิจฉัยและศึกษาวิธีการเปลี่ยนแปลงของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ของโรคไข้หวัดใหญ่
12. การส่งเสริมศักยภาพบุคลากรและสร้างผลงานวิจัยและการสนับสนุนโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
13. การประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสุขภาพหนึ่งเดียวในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
14. การประชุมวิชาการนำเสนอองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม วินิจฉัยและรักษาในการรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์

1. เป้าหมาย

1. ประเทศมีระบบในการสำรวจ สํารอง และตรวจสอบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยาในประเทศ ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจได้อย่างเพียงพอ

2. ประเทศไทยสามารถพึ่งตนเองในการผลิตวัคซีน ยาต้านไวรัส และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

2. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายของปีงบประมาณ			
	2567	2568	2569	2570
1. ประเทศมีระบบในการสำรวจ สํารอง และตรวจสอบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ในประเทศ ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ
2. ประเทศไทยสามารถผลิตวัคซีน ยาต้านไวรัส และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ	1 ชนิด	1 ชนิด	1 ชนิด	1 ชนิด

3. แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการจัดทำแผนเตรียมความพร้อม (planning) เพื่อการจัดซื้อ และจัดหาเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจขั้นสูง (Diagnostic test)

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 บูรณาการ และกำหนดกรอบแผนงบประมาณ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย รพ.ราชวิถี (หน่วยงานหลักในการจัดซื้อ จัดหาวัคซีนไข้หวัดใหญ่ สำหรับประชากรกลุ่มเสี่ยง) กรมควบคุมโรค (จัดหา จัดส่งวัคซีนไข้หวัดใหญ่สำหรับบุคลากรกลุ่มเสี่ยง) เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเสี่ยงมากที่สุด

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาระบบการจัดทำแผนงบประมาณ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่เป้าหมาย เพื่อการตอบโต้ การระบาดที่ชัดเจน มีการจัดทำรายการทะเบียนผู้ค้ายาไว้เสมอในแผน

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.3 ปรับปรุงระเบียบกฎหมาย (ปรับกฎระเบียบในการจัดซื้อ จัดหาให้ทันต่อเหตุการณ์) แผนจัดซื้อ จัดหา หรือขอรับบริจาคจากต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4 พัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมโรค, GPO, กองคลัง, สำนักงบประมาณ, กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง), กรมศุลกากร, ผู้ประกอบการ, ผู้บริจาค เช่น องค์กรอนามัยระหว่างประเทศ, TUC, กระทรวงมหาดไทย (กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับทราบแนวทาง และร่วมสนับสนุนตามบทบาทของหน่วยงาน ในการจัดทำแผน การจัดซื้อ และการจัดหาเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง (Diagnostic test)

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ (research & Development)

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.1 พัฒนาประสิทธิภาพ และความปลอดภัยด้านวัคซีน (vac. Security) ร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัคซีน (มหาวิทยาลัย สถาบันวัคซีนแห่งชาติ GPO), เวชภัณฑ์มีไชยา/PPE (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)), ชุดตรวจชั้นสูง (VTM / UTM / Test Kits) (กรมวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์), สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน Thailand Board of Investment : BOI)

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์การตอบโต้ การจัดส่ง การบริหารเวชภัณฑ์ ในภาวะการระบาด หรือภาวะฉุกเฉิน (Response)

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 พัฒนาระบบบริหารเวชภัณฑ์แบบ real-time (Track & Trace) (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ไปรษณีย์ไทย, สายการบิน, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, กองสาธารณสุขฉุกเฉิน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, GPO

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.2 การพัฒนาศักยภาพการจัดหาวัคซีนในกรณีขาดแคลน และเสริมสร้างคลังสำรองในระดับภาค และระดับเขต (1 คลัง / 1 เขต)

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.3 การพัฒนาระบบการจัดส่งวัคซีน (cold chain system) ให้มีประสิทธิภาพ (หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมควบคุมโรค, สำนักงานป้องกันควบคุมโรค, เขตตรวจสุขภาพ และกรุงเทพมหานคร)

๔. โครงการหรือกิจกรรมสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :

1. โครงการพัฒนาศักยภาพระบบบริหารเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลระบบบริหารเวชภัณฑ์คลัง วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง ให้เป็นปัจจุบันแบบเรียลไทม์ ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาระบบลูกโซ่ความเย็น การจัดเก็บและจัดส่งวัคซีน ไปถึงหน่วยงานเป้าหมายได้รวดเร็วและทันเวลา
3. พัฒนาเครือข่ายให้มีศักยภาพในการสำรองเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง (Diagnostic test) ในระดับเขตและระดับภาค
4. การสนับสนุนการศึกษาวิจัย และพัฒนาการผลิตเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ชุดตรวจชั้นสูง (Diagnostic test) ในประเทศ โดยการจัดหาและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาศึกษาวิจัย
5. พัฒนาศักยภาพสมรรถนะ ทักษะ นักวิจัย รวมทั้งนักวิจัยรุ่นใหม่
6. ส่งเสริมความร่วมมือภายในและต่างประเทศ ในการพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต นวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน

บทที่ 5

กระบวนการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล

การนำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 – 2570 ไปสู่การปฏิบัติ ต้องอาศัยกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล ซึ่งหมายถึง ระบบ เครื่องมือ กิจกรรม ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 - 2570 หรือวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแน่นอน ทั้งนี้ การเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนฯ ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ จึงจำเป็นต้องมีกลไกการขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผลที่สำคัญ ดังนี้

1. กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 - 2570 ในภาพรวมของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายไปสู่การปฏิบัติมี 2 ระดับ ดังนี้

1.1 กลไกการขับเคลื่อนระดับนโยบาย

การขับเคลื่อนเชิงนโยบาย โดยใช้กลไกของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบคือ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานคณะกรรมการ อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นกรรมการ และเลขาธิการ และหน่วยงานสำคัญระดับประเทศ อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น มีบทบาทหน้าที่ กำหนดนโยบายระดับชาติ ตลอดจนบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มโรคติดต่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งกำกับและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 - 2570 อีกทั้งยังมีการขับเคลื่อนรายประเด็นยุทธศาสตร์โดยอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 - 2570 เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการข้างต้น

1.2 กลไกการขับเคลื่อนระดับพื้นที่

การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ใช้กลไกการขับเคลื่อนผ่านคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร และจังหวัด ผลักดันให้เกิดการจัดทำแผนบูรณาการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 – 2570 ตามบริบทพื้นที่ ร่วมกับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1-12 สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด เป็นต้น ดำเนินการขับเคลื่อนผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการราชการประจำปี และตัวชี้วัดจุดเน้นที่สำคัญเพื่อให้สามารถรับมือกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การติดตามประเมินผล

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและผลลัพธ์ของแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ พ.ศ. 2568 – 2570 โดยคณะทำงานประเมินผลประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ภายใต้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ จัดให้มีการติดตามประเมินผลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบครอบคลุมทุกประเด็นยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งสรุปรายงานข้อเสนอแนะการพัฒนาให้กับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผน ฯ เพื่อปรับปรุงพัฒนาแผนในระยะถัดไป

ระบบการติดตามประเมินผล กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลทั้งแผนปฏิบัติการ เป็น 3 ระยะ ดังนี้ ตั้งแต่ 1) ช่วงต้นแผน การประเมินการนำไปใช้การดำเนินการในหน่วยงาน (ระยะเวลา 1 - 2 ปี) โดยใช้การประเมินตนเอง Self-Evaluation 2) ช่วงกลางแผน ประเมินความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ (ระยะเวลา 2 - 3 ปี) โดยใช้การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) และทีมประเมิน (Team Evaluation) และ 3) ช่วงปลายแผน ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการรายประเด็นยุทธศาสตร์ (ระยะเวลา 1 - 2 ปี ท้ายแผน) โดยใช้การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) และทีมประเมิน (Team Evaluation) ทั้งนี้แผนฉบับนี้มีระยะเวลาสั้น ประมาณ 3 ปี จึงอาจดำเนินการติดตามประเมินผล โดยดำเนินการในช่วงต้นแผน และปลายแผน โดยแต่ละช่วงของการประเมินแผน มีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดผู้ประเมินแต่ละระดับ และมอบหมายภารกิจการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลให้นำไปปฏิบัติ โดยกำหนดให้ผู้ประเมินส่วนกลางติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานระดับเขต และจังหวัด กำหนดผู้ประเมินส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานภายนอก ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการส่วนกลาง

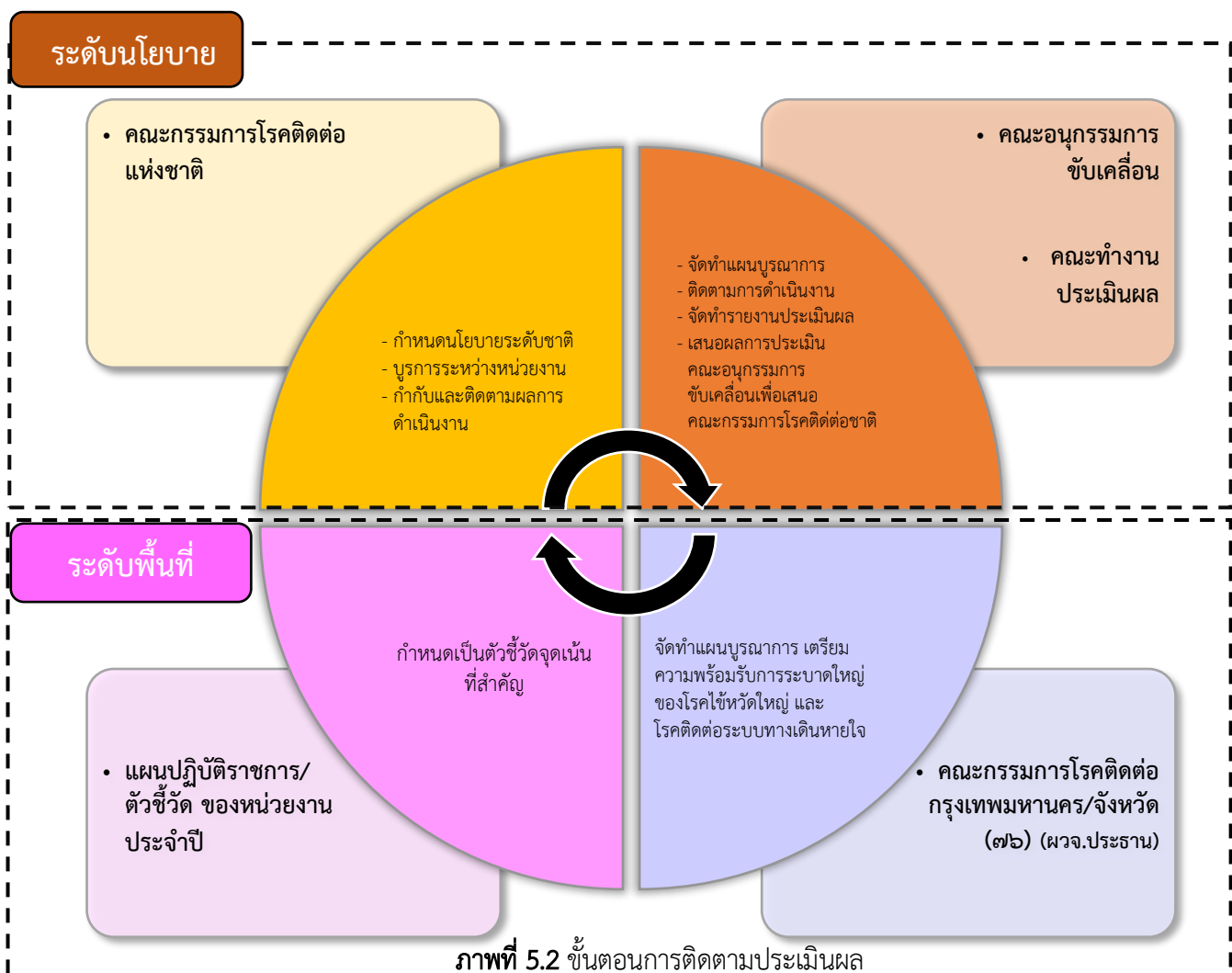
2. ผู้ประเมินที่ได้รับมอบหมายภารกิจกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน และจัดทำแผนการติดตามประเมินผล โดยร่วมกันกำหนดกรอบระยะเวลาการประเมิน ผู้ประเมิน ทีมประเมิน ผู้รับประเมินให้ชัดเจนเป็นการล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ในการจัดหางบประมาณเพื่อใช้ในการประเมิน ค่าใช้จ่ายเจ้าหน้าที่ ค่าจ้างสำหรับบุคลากรภายนอกในการร่วมประเมิน เป็นต้น

3. กำหนดหัวข้อการประเมิน ผู้ให้ข้อมูล และจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เช่น แบบสอบถามประชาชน เจ้าหน้าที่ แบบประเมินตนเอง (Self-Evaluation) (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) และทีมประเมิน (Team Evaluation) (ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ) ตลอดจนเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน

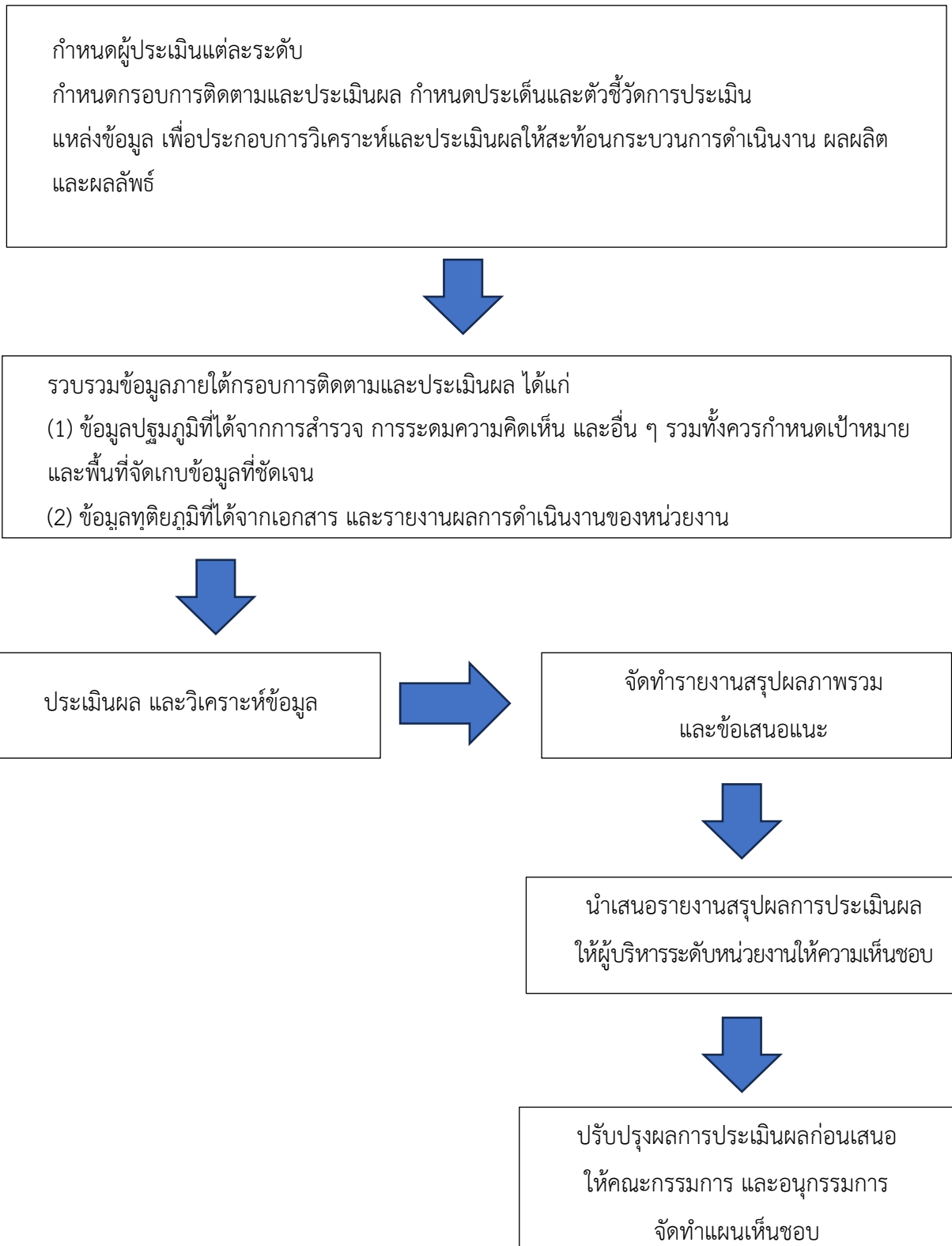
4. ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการติดตาม ประเมินผล รวบรวมวิเคราะห์สรุปผล และรายงานผลการดำเนินการ ตลอดจนข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการทุกระดับ และส่งมอบผลการประเมิน และข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบ และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผล และเสนอให้คณะกรรมการ และอนุกรรมการทราบต่อไปตามลำดับ

5. จัดให้มีการนำผลสรุปการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เสนอต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านเวทีการประชุมวิชาการต่างๆ ทั้งภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ เพื่อร่วมกันให้ข้อเสนอแนะในการทบทวนและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตามลำดับ

ภาพที่ 5.1 กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนฯ

ภาพที่ 5.2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผล

เอกสารอ้างอิง

๑. World Health Organization (WHO). Preparedness and resilience for emerging threats. 2024. 1th ed. Geneva Switzerland; 2024.
๒. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๒, ตอนที่ ๘๖ ก หน้า ๒๖ – ๔๔ (ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘).
๓. สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค. แผนยุทธศาสตร์ เตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔. (มติคณะรัฐมนตรี ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙). กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย; ๒๕๕๙.
๔. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐. (มติคณะรัฐมนตรี ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี ; ๒๕๖๒.
๕. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนการปฏิรูปประเทศ. (มติคณะรัฐมนตรี ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี ; ๒๕๖๔.
๖. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐. (สศช. จัดระดมความคิดเห็นระหว่างเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๔). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี ; ๒๕๖๔.
๗. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕. (มติคณะรัฐมนตรี ๓ กันยายน ๒๕๖๒). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี ; ๒๕๖๒.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คำสั่ง คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อม
รับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ปี พ.ศ. 2568 - 2570

คำสั่ง
คณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่
ปี พ.ศ. 2568 - 2570

คำสั่งกรมควบคุมโรค

ที่ ๒๓๘๖/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่
 ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

ด้วยสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทยยังคงมีจำนวนผู้ป่วย และมีจำนวนผู้ป่วยที่เสียชีวิตที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เกิดเหตุการณ์การระบาด ทั้งในเรือนจำ โรงเรียน และค่ายทหารเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่า อัตราผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐานย้อนหลัง ๕ ปี นอกจากนี้ สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในต่างประเทศยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นระยะ ประกอบกับประเทศไทยมีการปรับมาตรการในการป้องกัน ควบคุมโรคโควิด 19 จากโรคติดต่ออันตรายเป็นโรคที่ต้องเฝ้าระวัง ทำให้มีการเดินทางเข้า - ออก ของนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ ทั้งใน และต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้อาจมีการนำเชื้อโรคไข้หวัดใหญ่ผ่านผู้เดินทาง และส่งผลให้เกิดการระบาดในวงกว้างในประเทศได้ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และระบบสุขภาพ

เพื่อให้การดำเนินงานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขได้มีการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน ฉะนั้นขออภัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมควบคุมโรค จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายศุภมิตร ชุณหสวัณวัฒน์
ที่ปรึกษารมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๒ นางดาริกา กิ่งเนตร
ที่ปรึกษาสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ	ที่ปรึกษา
๑.๓ นางสาวรรณา หาญเขวารกุล
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๔ นางสาวจุไร วงศ์สวัสดิ์
นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๕ หัวหน้ากลุ่มฉุกเฉินทางการแพทย์
กรมการแพทย์	ที่ปรึกษา
๑.๖ นางสาวธนาวดี ตันติทวีวัฒน์
รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ กรมควบคุมโรค	ที่ปรึกษา
๑.๗ นายโสภณ เอี่ยมศิริถาวร
รองอธิบดีกรมควบคุมโรค	ประธานคณะกรรมการ

๑.๘ นายวิชาญ...

- ๒ -

๑.๘	นายวิชาญ บุญกิติกร ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๙	นางสาวปทุมมาลัย ศีลาพร รองผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	รองประธานคณะกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนโครงการใช้วัดใหญ่ ศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐ ด้านสาธารณสุข	คณะกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนสถาบันวัคซีนแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	คณะกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	คณะกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนสถาบันบำราศนราดูร กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกองควบคุมโรคและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรม สุขภาพ กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนกองด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ และกักกันโรค กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนสำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๒๐	นางปิ่นนภ นรเศรษฐพันธ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๒๑	นายชินันท์ สนธิไชย นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๒๒	นางสุนันทา สีโท นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๒๓	นายอภิชัย พจน์เลิศอรุณ เภสัชกรชำนาญการพิเศษ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๒๔	นางสาวศยามล เครือทราย นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ
๑.๒๕	นางสาวจิราพร สิงหาญ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะกรรมการ

๑.๒๖ นายชิตี...

- ๓ -

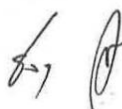
๑.๒๖	นายชิตี หุ่นอุตกฤษณ์ นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๒๗	นางสาวพรรณทิพย์ จรัสเวคิน นักวิชาการสาธารณสุข กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๒๘	นางสาวพรรณนารัตน์ โพธิ์สีบ ผู้ประสานงานและการเงินโครงการ Flu-PIP กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๒๙	นางสาวนพรรณน โสเพ็ง นักวิชาการสาธารณสุข กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๑.๓๐	นางนพรัตน์ มงคลกลางกูร นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และเลขานุการ
๑.๓๑	นางสาวรัตนพร ตั้งวังวิวัฒน์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
๑.๓๒	นางสาวขวัญเนตร มีเงิน นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๓	นายจักรกฤษณ์ ปานแก้ว นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

- ๒.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และบริบทของประเทศ
- ๒.๒ ประสาน สนับสนุน ให้การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
- ๒.๔ ประสานงาน จัดหางบประมาณ และทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
- ๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

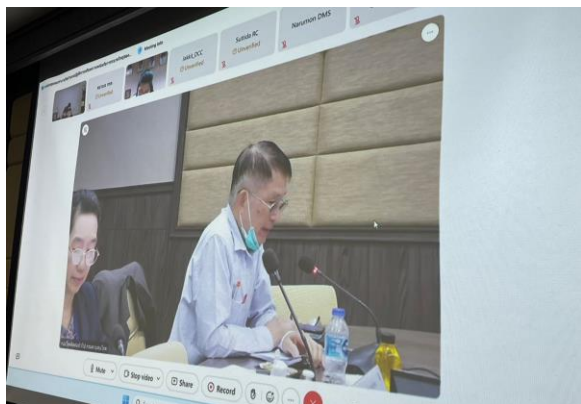

(นายธงชัย กิริติหัตถยากร)
อธิบดีกรมการแพทย์
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมควบคุมโรค

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรม การประชุมคณะทำงานฯ

ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่
ของโรคไข้หวัดใหญ่ ปี พ.ศ. 2567 – 2570 ครั้งที่ 1/2567
ในวันที่ 26 ธันวาคม 2566 ณ สถาบันบำราศนราดูร จ. นนทบุรี

ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่
ของโรคไข้หวัดใหญ่ ปี พ.ศ. 2567 – 2570
ระหว่างวันที่ 22-23 เมษายน 2567 ณ โรงแรมไม้แก้วดำเนิน รีสอร์ท จ. ราชบุรี

ภาคผนวก ค

ผลการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับ
การระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 - 2566

ผลการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 – 2566

เนื่องจาก แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 - 2566 (ฉบับที่ 1) จะสิ้นสุดลงในปี 2566 ดังนั้นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ ของโรคไข้หวัดใหญ่ พ.ศ. 2567 – 2570 (ฉบับใหม่) จึงได้ทำการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 – 2566 โดยออกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามออนไลน์ (online) ระหว่างวันที่ 16-19 ธ.ค. 2566 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคไข้หวัดนกจาก สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 – 12 (สคร.) สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง (สปคม.) สวทกลาง กรมควบคุมโรค และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) จากการสำรวจได้รับแบบตอบทั้งสิ้นจำนวน 78 คน โดยมีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อรวบรวมความคิดเห็นการดำเนินงาน ภายใต้เตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564-2566 และ 2.เพื่อรวบรวมประเด็น จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสพัฒนา และภัยคุกคาม รวมทั้งข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ฉบับใหม่ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

แบบสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ. 2564 – 2566 เก็บข้อมูล 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ.2564 – 2566 ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้ผลการสำรวจทั้ง 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

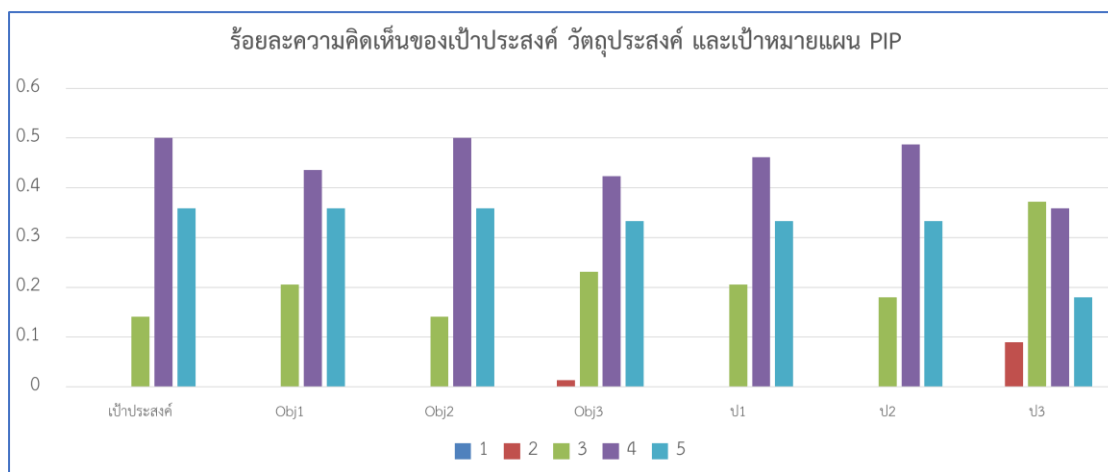
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

จากการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 87 ราย จากหน่วยงานภายในกระทรวงสาธารณสุข สคร./ สปคม./สสจ. /หน่วยงานส่วนกลางคร. คิดเป็นร้อยละ 93.59 และหน่วยงานภายนอกกระทรวงสาธารณสุข กรมปศุสัตว์/กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช คิดเป็นร้อยละ 6.41 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 59.00 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 41.00 อายุ อยู่ระหว่าง 28 – 60 ปี (เฉลี่ย 52.8 ± 6.1 ปี) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ระดับ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 53.80 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.3 และ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 3.8 ประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 1-30 ปี (เฉลี่ย 7 ± 6.64 ปี) (ภาพที่ 1)

สวนที่ 2 ความคิดเห็นการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ.2564 – 2566 ทั้ง 4 กลยุทธ์ โดยแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 1 น้อยที่สุด ระดับ 2 น้อย ระดับ 3 ปานกลาง ระดับ 4 มาก และระดับ 5 มากที่สุด

2.1 ผลการสำรวจความคิดเห็นของเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ มากที่สุด (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 1 ร้อยละความคิดเห็นของเป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของ PIP

2.2 จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ทั้ง 5 กลยุทธ์ มีผลการสำรวจรายกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งส่วนใหญ่มีคะแนนระดับ 5 มาก โดยมีเครือข่ายและกลไกการประสานงานในการเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน มีความถี่มากที่สุด รองลงมา คือ มีการส่งเสริมการจัดทำแผนฯ (ภาพที่ 3)

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะระบบ และกลไกการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ความมั่นคงของชาติ ซึ่งส่วนใหญ่มีคะแนนระดับ 5 มาก และมีความถี่มากที่สุดในส่วน มีแผนปฏิบัติการทุกภัยอันตราย(AHP)/คู่มือ/แนวทางรับมือการระบาดใหญ่โรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ รองลงมา คือ ปรับปรุงแผนประกอบกิจการ (Business Continuity Plan) ให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ (ภาพที่ 4) ตามลำดับ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การวินิจฉัย การดูแลรักษาพยาบาล การป้องกัน สอบสวน และควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่มีคะแนนระดับ 5 มาก ได้แก่ ระบบเฝ้าระวังตรวจจับ แจ้งเตือน และประเมินความเสี่ยง รองลงมา คือ มีห้อง negative pressure เพียงพอในการรักษาผู้ป่วยหรือการบริหารจัดการในสัตว์ป่วย (ภาพที่ 5)

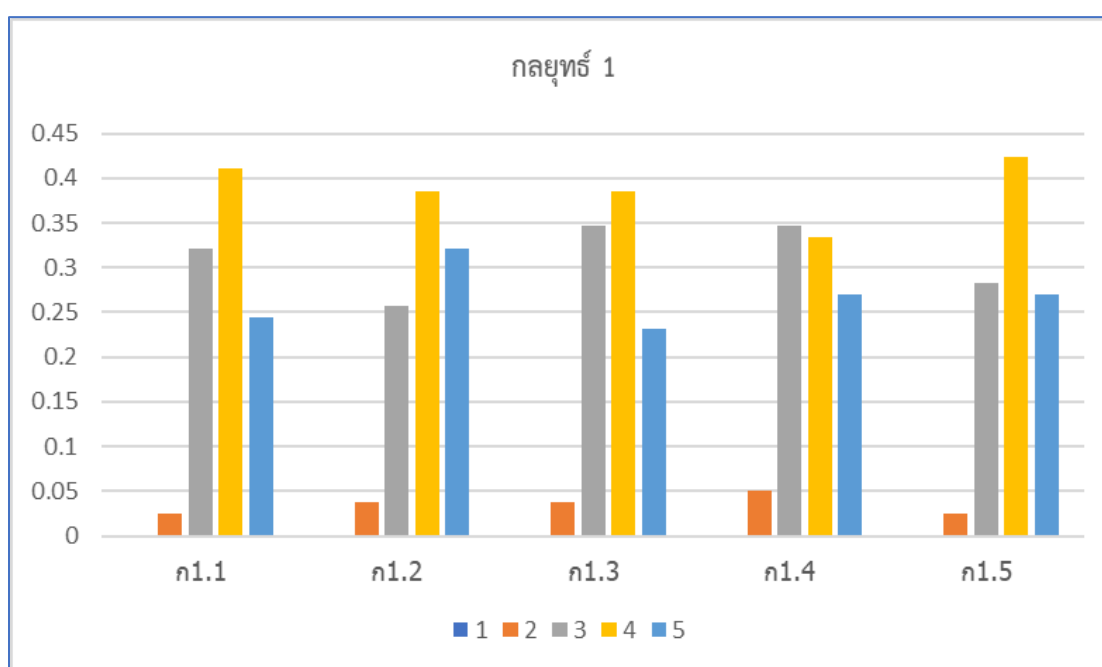
กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การวินิจฉัย การดูแลรักษาพยาบาล การป้องกัน สอบสวน และควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่มีคะแนนระดับ 5 มาก ได้แก่ การจัดการระบบลูกโซ่ความเย็น อุปกรณ์สำคัญในการจัดเก็บ และขนส่งวัคซีน รองลงมา คือ พัฒนาแผน/คู่มือ/แนวทางที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเวชภัณฑ์ยา/มีไซยาโรงรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ (ภาพที่ 6)

ผลการสำรวจความคิดเห็นการดำเนินงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ พ.ศ.2564-2566 สามารถสรุปภาพรวม ได้ 2 ประเด็น ดังนี้

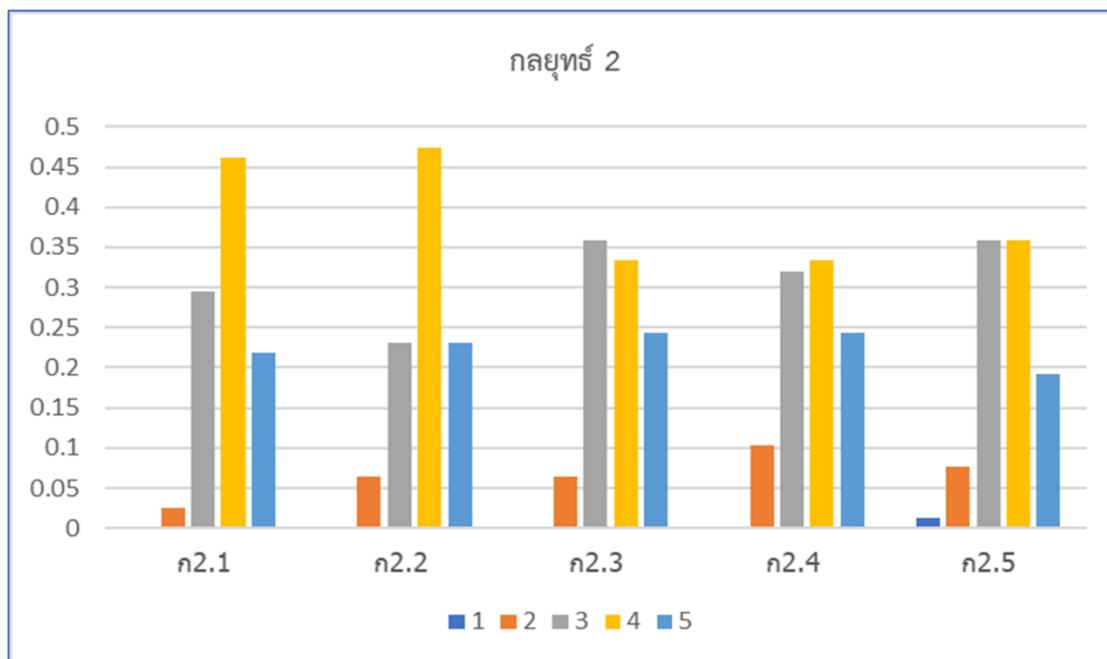
1.) สิ่งที่ได้ทำได้ดี ได้แก่ การมีเครือข่ายและกลไกการประสานงานในการเตรียมความพร้อมในภาวะฉุกเฉิน มีแผนปฏิบัติการทุกภัยอันตราย (AHP)/คู่มือ/แนวทางรับมือการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ มีระบบเฝ้าระวัง ตรวจสอบแจ้งเตือน และประเมินความเสี่ยง มีการจัดการระบบลูกโซ่ความเย็น อุปกรณ์สำคัญในการจัดเก็บ และขนส่งวัคซีน

2.) โอกาสพัฒนาต่อยอด ได้แก่ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมาย เพื่อการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ การปรับปรุงแผนประคองกิจการ (Business Continuity Plan) ให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ มีห้องความดันลบ (negative pressure) เพียงพอในการรักษาผู้ป่วย หรือการบริหารจัดการในสัตว์ป่วย พัฒนาแผน/คู่มือ/แนวทางที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเวชภัณฑ์ยา/มีไซยาโรงรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าแผนปฏิบัติการฯ ควร มี 4 กลยุทธ์ คิดเป็นร้อยละ 30.8

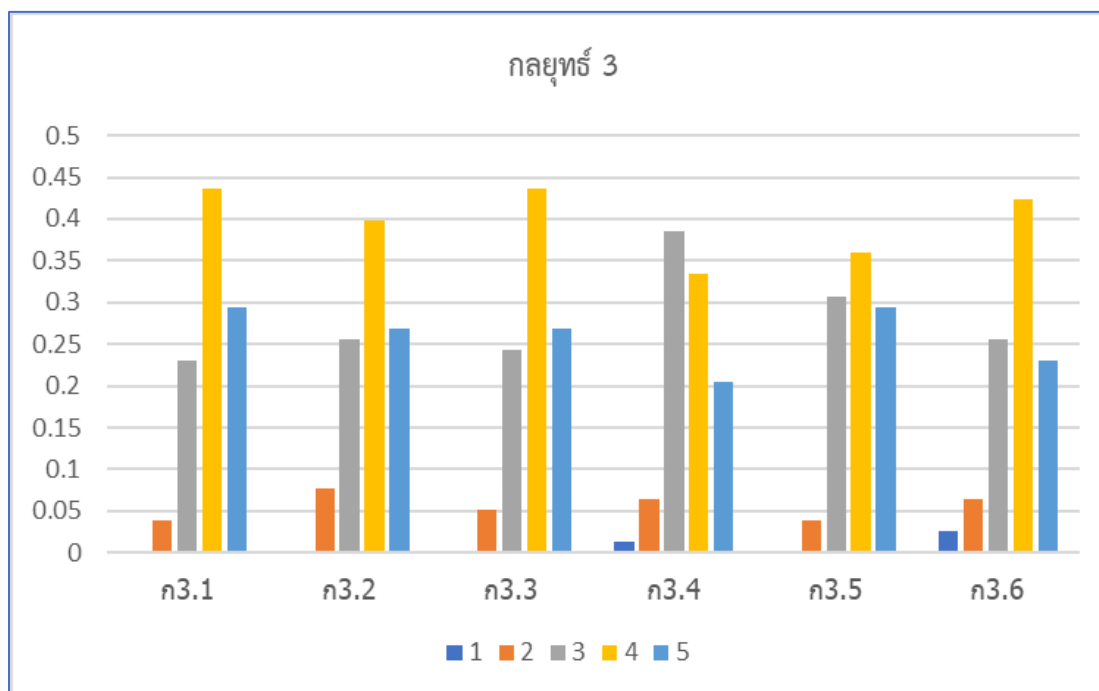
ภาพที่ 2 ผลสำรวจกลยุทธ์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน และเครือข่ายความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคงของชาติ

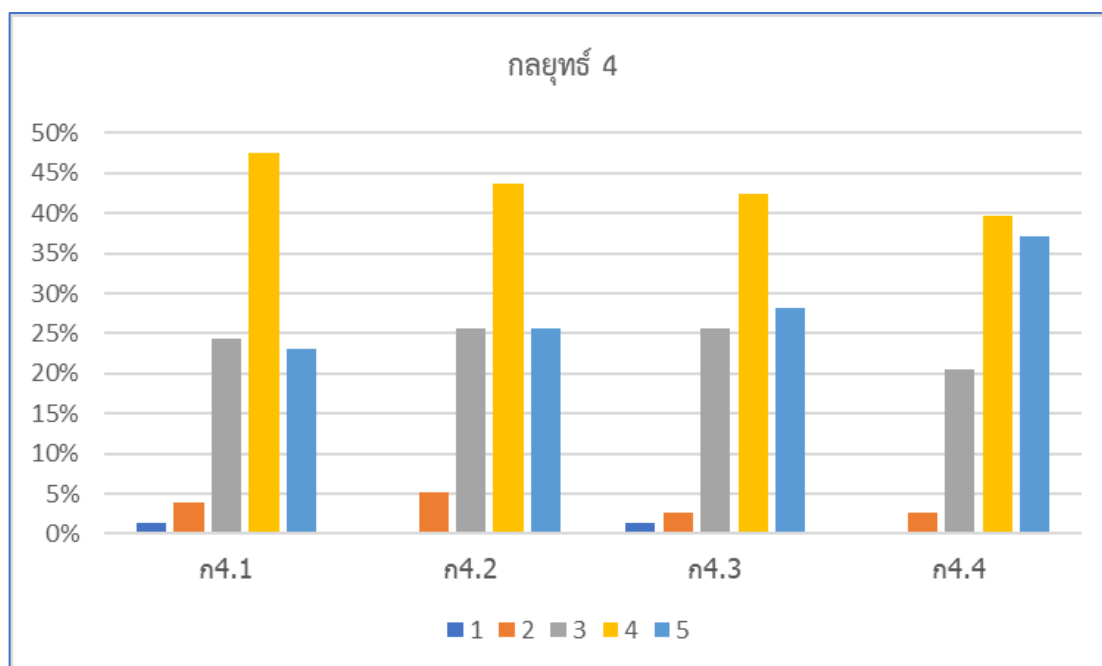
ภาพที่ 3 ผลสำรวจกลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะระบบ และกลไกการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน เพื่อรองรับการระบาดใหญ่ของโรคไขหวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ ความมั่นคงของชาติ

ภาพที่ 4 ผลสำรวจกลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การวินิจฉัย การดูแลรักษาพยาบาล การป้องกัน สอบสวน และควบคุมการระบาดของโรคไขหวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่

ภาพที่ 5 ผลสำรวจกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง การวินิจฉัย การดูแลรักษาพยาบาล การป้องกัน
 สอบสวน และควบคุมการระบาดของโรคไขหวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม

สำหรับความคิดเห็นด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม 5 ลำดับแรก พบว่า 1.) จุดแข็ง (Strengths) ได้แก่ มีโครงสร้างการบริหารจัดการระดับจังหวัดในการผลักดันนโยบายของกระทรวงและบูรณาการ การดำเนินงานร่วมกันทุกภาคส่วน (คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด) มีศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ทุกระดับที่มีความเข้มแข็ง มีการรณรงค์การให้บริการวัคซีนไขหวัดใหญ่ในประชากร กลุ่มเสี่ยงเป็นประจำทุกปี มีการเฝ้าระวังสายพันธุ์ไขหวัดใหญ่ในคน มีเครือข่ายการสื่อสารความเสี่ยง และประชาสัมพันธ์ที่เข้มแข็งจากการระบาดของโรคโควิด 19 ที่ผ่านมา 2.) จุดอ่อน (Weakness) ได้แก่ ความครอบคลุม วัคซีนอยู่ในระดับต่ำในกลุ่มเสี่ยงบางกลุ่ม เช่น หญิงตั้งครรภ์ ขาดการบูรณาการข้อมูลเฝ้าระวังด้านโรคไขหวัดใหญ่ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สำหรับนำไปกำหนดนโยบายสำคัญ ขาดการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนมาตรการลงสู่ การปฏิบัติในพื้นที่และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน สถานที่การส่งตรวจหาเชื้อทางห้องปฏิบัติการ ยังมีจำนวนไม่มาก และอยู่ห่างไกลต่อการเข้ารับบริการส่งผลให้ทราบผลตรวจล่าช้า บางพื้นที่ขาดแนวทางการประสานงานบริเวณพรมแดนที่มีช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ 3.) โอกาส (Opportunity) สถานการณ์โรคโควิด 19 ที่ผ่านมาทำให้ประชาชนหันมาสนใจดูแลสุขภาพของตนเอง/หน่วยงานให้ความสำคัญกับการรับมือ การระบาดของโรคไขหวัดใหญ่/ มีการเตรียมพร้อมการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคทันทั่วทั้งที่ และมีการศึกษาวิจัยเชื้อไวรัสที่แยกได้ สนับสนุนการผลิตวัคซีนและยารักษาโรค วิกฤติโรคโควิด 19 ทำให้

เราเห็นศักยภาพของระบบสาธารณสุขไทยว่ามีความพร้อมกับการตั้งรับทำงานเชิงรุกและการควบคุมการระบาดรวมทั้งมีทรัพยากรการแพทย์ที่เข้มแข็ง WHO เห็นความสำคัญที่จะให้แต่ละประเทศเตรียมความพร้อมและสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญในการเตรียมพร้อมรับมือโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ 4.) อุปสรรค (Threats) ได้แก่ การเดินทางที่สะดวกรวดเร็ว การแพร่กระจายโรคได้รวดเร็ว มีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้าน ภัยคุกคามและการเปลี่ยนแปลงสภาพอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความเสี่ยงที่กระทรวงไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารและระบบอินเทอร์เน็ตทำให้ข่าวปลอม (Fake News) แพร่กระจายอย่างรวดเร็ว การผลิตยาและวัคซีนยังไม่สามารถทำได้เอง ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ (ภาพที่ 7)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เมื่อนำประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม มาวิเคราะห์ตามหลักการของ TOWS Matrix ผลลัพธ์ที่ได้เป็นดังนี้ 1.) กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เช่น การพัฒนาสมรรถนะของระบบ และกลไกการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน 2.) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) เช่น การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายใน และระหว่างประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ 3.) กลยุทธ์เชิงรับ (ST) เช่น การพัฒนาศักยภาพระบบเวชภัณฑ์ วัคซีน ยา ในประเทศ และระบบโลจิสติกส์ ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 4.) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT) เช่น การพัฒนาขีดความสามารถของระบบเฝ้าระวัง ระบบการวินิจฉัย การดูแลรักษาพยาบาลการควบคุมและป้องกันโรค

ภาคผนวก ง

บทบาหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

บทบาทหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

กระทรวงสาธารณสุข

๑. สนับสนุนการเตรียมความพร้อมและฝึกซ้อมแผนรับมือโรคระบาดในระดับชาติ และระดับภูมิภาค
๒. นำเสนอข้อมูลเพื่อพิจารณาการประกาศภาวะโรคระบาด และประกาศเขตติดโรค รวมทั้งระดับความรุนแรงของการระบาด
๓. สำรวจ จัดหาทรัพยากร รวมทั้งประสานความร่วมมือด้านการแพทย์และการสาธารณสุข
๔. ปรับปรุงข้อมูลด้านสถานพยาบาล บุคลากร อุปกรณ์ทางการแพทย์ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพถ้ามีความจำเป็น
๕. จัดเตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เวชภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการ สถานพยาบาล ให้มีความพร้อม
๖. จัดระบบและเครือข่ายบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินทั่วประเทศ ที่มีความพร้อมช่วยเหลือผู้ประสบภัย
๗. จัดบริการรักษาพยาบาล การอนามัย การสุขาภิบาล การป้องกันโรค แก่ผู้ประสบภัย
๘. จัดให้มีระบบการเฝ้าระวังโรคที่เข้มแข็ง มีชุดเคลื่อนที่เร็วเพื่อสอบสวนและควบคุมโรคได้ทันที
๙. ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรค และด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น
๑๐. จัดระบบเตือนภัยการระบาด โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงาน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
๑๑. ร่วมสำรวจความเสียหาย และความต้องการของผู้ประสบภัย
๑๒. ร่วมฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น รวมถึงการฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ป่วย และครอบครัวของผู้ป่วย และผู้เสียชีวิต
๑๓. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อการเตรียมความพร้อม และการรับมือแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรแก่หน่วยงาน และภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจการเตรียมความพร้อมตามแผนยุทธศาสตร์
๑๔. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๑๕. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั่วประเทศ
๑๖. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กรมปศุสัตว์

๑. กำหนดทิศทางและนโยบาย การควบคุม การกำกับ การส่งเสริม การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปศุสัตว์ รวมทั้งบริหารจัดการทรัพยากรพันธุกรรม และความหลากหลายทางชีวภาพด้านการปศุสัตว์ เพื่อให้มีปริมาณสัตว์เพียงพอ และมีมาตรฐาน ถูกสุขอนามัย ปราศจากโรค สารตกค้าง และสารปนเปื้อน มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

๒. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการค้าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๓. ศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์
๔. ตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ ชีวภัณฑ์ และชีววัตถุสำหรับสัตว์ ยาสัตว์และวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ ระบบการผลิตปศุสัตว์ และสินค้าปศุสัตว์ และกระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้องในด้านการปศุสัตว์เพื่อให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย
๕. ผลิตและขยายพันธุ์สัตว์ น้ำเชื้อ เชื้อพันธุ์ พืชอาหารสัตว์ และเสบียงสัตว์ เพื่อการพัฒนาด้านการปศุสัตว์ และผลิตและจัดหาชีวภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และชีววัตถุสำหรับสัตว์ เพื่อการควบคุมโรคระบาดสัตว์
๖. ควบคุม ป้องกัน กำจัด บำบัด วินิจฉัยและชันสูตรโรคสัตว์ กำกับดูแลสถานพยาบาลสัตว์ และพัฒนาระบบการจัดการด้านสุขภาพสัตว์
๗. ส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ และบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๘. ดำเนินการอนุรักษ์พันธุกรรมและความหลากหลายทางชีวภาพด้านการปศุสัตว์ และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการปศุสัตว์
๙. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
๑๐. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๑๑. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. อนุรักษ์ ค้ำครอง ดูแล รักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าให้มีสมดุลตามธรรมชาติ และให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนที่เกิดประโยชน์สูงสุดทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
๒. ฟื้นฟู แก้ไข ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และระบบนิเวศในพื้นที่ป่าไม้
๓. ควบคุม กำกับดูแล ป้องกันการบุกรุก การทำลายป่า และการกระทำผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๔. ศึกษา วิจัย และพัฒนาวิธีการอนุรักษ์ การบริหารจัดการ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ
๕. กำหนดมาตรการและมาตรฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า บริการข้อมูลสารสนเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านป่าไม้
๖. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
๗. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๘. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. จัดทำแผนแม่บท วางมาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันบรรเทาและฟื้นฟูจากสาธารณภัย โดยกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัย
๒. สร้างระบบป้องกัน เตือนภัย ฟื้นฟูหลังเกิดภัย และการติดตามประเมินผล เพื่อให้หลักประกัน ในด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือ ของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๔. จัดทำแผนประคองกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงกลาโหม

๑. อำนวยการ ประสานงาน สั่งการ กำกับดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าการฟื้นฟูบูรณะความเสียหาย ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วมีเอกภาพและประสิทธิภาพ (รวมทั้งสนับสนุน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า)
๒. ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง
๓. อำนวยการ ดำเนินการให้มีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้เครื่องมือของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม หรือผ่านสื่อมวลชนอื่นๆ เพื่อเตือนภัย รายงานสถานการณ์ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้ง ให้คำแนะนำในการปฏิบัติแก่ผู้ประสบภัยพิบัติ
๔. สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเตรียมความพร้อมและการฝึกซ้อมแผนรับการระบาดของ โรคติดต่อ อุบัติใหม่ทั่วประเทศ
๕. สนับสนุนทางการแพทย์และอื่นๆ ตามที่ได้รับการร้องขอ
๖. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือ ของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๗. จัดทำแผนประคองกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงมหาดไทย

๑. สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเตรียมความพร้อมและการฝึกซ้อมแผนรับการระบาดของ โรคติดต่ออุบัติใหม่ของประเทศ
๒. ประสานงาน สั่งการ ให้การสนับสนุนแก่จังหวัด หน่วยงานท้องถิ่น ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓. อำนวยการ กำกับ ดูแล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในด้านเครื่องอุปโภค บริโภค สวัสดิการอื่น ๆ ให้ทั่วถึง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์
๔. ดำเนินการอพยพ จัดหาแหล่งพักพิงชั่วคราวสำหรับประชาชนที่ประสบสาธารณภัย
๕. ประกาศภัยพิบัติ ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง
๖. รักษาความสงบเรียบร้อย คุ้มครองความปลอดภัย ป้องกัน และระงับการแตกตื่น เสียขวัญของประชาชน
๗. สงเคราะห์ผู้ประสบภัย ประสานการสนับสนุนจากองค์กรการกุศล และภาคเอกชน

๘. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๙. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั่วประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. จัดระบบปศุสัตว์ที่ปลอดโรคแก่ผู้เลี้ยงสัตว์และผู้ประกอบการ ทั้งในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม
๒. ป้องกัน ควบคุมโรคระบาดสัตว์
๓. ตรวจสอบผลิตภัณฑ์สัตว์ที่จำหน่ายในตลาดและซูเปอร์มาร์เก็ตให้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นมาตรฐานทั่วประเทศ
๔. ควบคุม ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายสัตว์ และซากสัตว์
๕. จัดให้มีระบบเตือนภัยการระบาดของโรคในสัตว์
๖. จัดให้มีระบบการทำลายสัตว์ การจัดการซากสัตว์ ตลอดจนการกำจัดที่มีมาตรฐาน
๗. พัฒนาบุคลากร ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ ลูกจ้างในกิจการเลี้ยงสัตว์
๘. เตรียมกำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เวชภัณฑ์ ห้องปฏิบัติการเพื่อการป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคติดต่ออุบัติใหม่
๙. จัดให้มีระบบเฝ้าระวังโรคในสัตว์
๑๐. จัดให้มีชุดเฉพาะกิจเพื่อควบคุมโรคประจำการทั่วทุกพื้นที่
๑๑. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๑๒. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
๑๓. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อในสัตว์ป่า และสัตว์ในธรรมชาติ
๒. พัฒนาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้มีความมั่นคง ยั่งยืน ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัย
๓. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการตกค้างจากปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
๔. ดำเนินการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุล เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและสิ่งมีชีวิต
๕. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๖. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
๗. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงการคลัง

๑. เอื้ออำนวยให้ความสะดวกในระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
๒. ร่วมขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์และมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

กระทรวงการต่างประเทศ

๑. ประสานหน่วยงานองค์การระหว่างประเทศและสนับสนุนการดำเนินงานด้านสาธารณสุขระหว่าง ประเทศ รวมทั้งในกรอบการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
๒. สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคัดกรองผู้เดินทางระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยาน หรือจุดผ่านแดนระหว่างประเทศ
๓. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกัน ควบคุม และรักษาสิทธิประโยชน์ของประเทศไทย
๔. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อนานาประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์โรคในประเทศไทย
๕. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๖. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. เสริมสร้างเครือข่ายด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม
๒. ฟื้นฟูจิตใจให้แก่ผู้ประสบภัย
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๔. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่
๕. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑. สนับสนุน และประสานความร่วมมือให้มีระบบการสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรอง ให้สามารถใช้งานได้ทุกสถานการณ์
๒. ประสานการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการสื่อสาร การจัดช่องสื่อสารสำรองเพื่อใช้งาน ในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงประสานการสนับสนุนกำลังคนเพื่อบริการติดต่อสื่อสารได้ตลอดระยะเวลา ระหว่าง เกิดภัย เพื่อให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้องโดยความร่วมมือของทุกหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๔. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงยุติธรรม

๑. ปรับปรุงแก้ไขและเสนอกฎหมายเพื่อลดการแพร่กระจายของโรค
๒. ให้ความเป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนโดยสอดคล้องกับสถานการณ์การระบาด
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๔. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงแรงงาน

๑. ให้นายจ้างจัดการให้ลูกจ้างได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติเพื่อสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย ในสถานประกอบการ
๒. จัดเตรียม จัดหาเกณฑ์แรงงานที่มีความรู้ทางเทคนิค เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาภัย
๓. ร่วมสนับสนุนในการพัฒนาและคุ้มครองแรงงานในสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์ปีกและกิจการที่เกี่ยวข้อง
๔. ให้ความรู้ด้านอาชีพแก่ครอบครัวที่ประสบภัย
๕. ส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้นให้กับลูกจ้างและเกษตรกรที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพภายในสถาบัน และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานหรือสถานประกอบการที่ให้ความร่วมมือรวมทั้งจัดชุดฝึกอบรมเคลื่อนที่เข้าปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมาย
๖. สร้างเครือข่ายตลาดแรงงาน จัดหางานใหม่ให้กับแรงงานที่มีปัญหาไม่สามารถทำงานเดิมต่อไปได้ หรือต้องการเปลี่ยนอาชีพ
๗. คุ้มครองดูแลสวัสดิการแรงงาน การประกันสังคม โดยตรวจเยี่ยมประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ประกอบการ กิจการ เลี้ยงสัตว์ทราบ และปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน
๘. จัดการด้านพัฒนากฎหมายและสวัสดิการแรงงานในภาวะวิกฤติ เช่น ค่าตอบแทนการลาของลูกจ้าง
๙. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๑๐. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงวัฒนธรรม

๑. ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค
๒. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๓. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑. จัดเตรียมบุคลากร อุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒. ศึกษาค้นคว้าสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งยาและวัคซีนสำหรับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
๓. สนับสนุนการจัดการความรู้แก่หน่วยงานและเครือข่ายวิจัยเกี่ยวกับโรคติดต่ออุบัติใหม่
๔. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๕. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงศึกษาธิการ

๑. จัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านสุขอนามัยรวมถึงโรคติดต่ออุบัติใหม่ แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา
๒. จัดให้มีการเรียนการสอนในพื้นที่รองรับการอพยพประชาชน ตามความจำเป็น
๓. ส่งเสริมให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๕. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กระทรวงอุตสาหกรรม

๑. ให้ความร่วมมือสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับโรงงานอุตสาหกรรม
๒. ให้ความร่วมมือการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๔. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดทำ ประสาน และบูรณาการแผนพัฒนาท้องถิ่นและวางระบบในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
๒. ดำเนินการจัดทำ แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. กำหนดแนวทางและจัดทำมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
๔. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานด้านการเงิน การคลัง การงบประมาณ การพัสดุ การจัดเก็บรายได้ และการประกอบกิจการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งวางระบบตรวจสอบระบบการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการบริการสาธารณะและการศึกษาในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. กำหนดแนวทาง วางระบบ และสร้างตัวชี้วัดเพื่อเป็นมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน
๗. ส่งเสริมภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารงานและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๘. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๙. พัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของกรม
๑๐. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี

๑. จัดทำแผนปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงาน ภาคภูมิภาคเอกชน และประชาชนทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ
๒. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๓. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

สภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑. ความมั่นคงของชาติ เป็นที่ปรึกษา เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และแนวทางปฏิบัติด้านความมั่นคง รวมทั้งอำนวยการ ประสานงานให้เป็นไปตามนโยบาย
๒. จัดทำแผนเตรียมความพร้อมแห่งชาติต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติ ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงแบบองค์รวม
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลก รวมทั้งปัญหาและโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และคาดการณ์แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งในบริบทประเทศและโลก เพื่อจัดทำข้อเสนอในเชิงนโยบาย และมาตรการการพัฒนาประเทศหรือรองรับผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา
๒. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๓. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ
๔. จัดทำฐานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม บัญชีประชาชาติของประเทศตามระบบสากล เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายการพัฒนาประเทศ
๕. รายงานภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ
๖. จัดทำกรอบการลงทุนประจำปีของรัฐวิสาหกิจในภาพรวม
๗. จัดทำข้อเสนองบประมาณประจำปีของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีใช้บริษัทมหาชนจำกัด สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ และเสนอสภาเพื่อพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ
๒. ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ
๓. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน
๔. จัดพิมพ์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับ
๕. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
๖. พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และพิจารณาเสนอความเห็นให้มีการแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย รวมทั้งช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐในการจัดทำร่างกฎหมาย
๗. ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐ

๘. จัดทำคำแปลกฎหมาย ให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการกู้เงินและให้คำปรึกษาหรือปฏิบัติงานอื่น อันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือ สถาบันระหว่างประเทศร้องขอ
๙. ทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้วให้บริการค้นคว้าแก่รัฐบาล รัฐสภา หน่วยงานของรัฐและประชาชน
๑๐. ดำเนินการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน
๑๑. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะ กรรมการกฤษฎีกา หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สำนักงบประมาณ

๑. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. เสนอแนะนโยบายและแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐและแนวทางการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมในระดับชาติต่อคณะรัฐมนตรี
๓. ให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทางงบประมาณที่สอดคล้องกับการงบประมาณแก่ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ
๔. จัดทำงบประมาณรายจ่ายโดยคำนึงถึงวินัยทางการคลังและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ
๕. จัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
๖. จัดทำข้อเสนอเพิ่มหรือลดการจัดสรรงบประมาณให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ และกำลังเงินของแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรี
๗. บริหารจัดการงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า ให้บรรลุเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผนที่กำหนดไว้
๘. ติดตามผล ประเมินผล และรายงานผลความสำเร็จของการดำเนินงานของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจต่อคณะรัฐมนตรี
๙. จัดทำรายงานการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
๑๐. เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในด้านการงบประมาณและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๑๑. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงบประมาณหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมประชาสัมพันธ์

๑. ส่งเสริมและเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตลอดจนศิลปวัฒนธรรม ศีลธรรมและค่านิยมที่ดี
๒. ดำเนินการประชาสัมพันธ์นโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาล เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดี ความมั่นคงของประเทศ และเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ และความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศ
๓. ให้คำปรึกษาและประสานการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางวิชาการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์แก่หน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน

๔. ผลิต เผยแพร่ ให้บริการเอกสาร และสื่อโสตทัศนศึกษา รวมทั้งจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และประสานความร่วมมือด้านประชาสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสื่อมวลชน
๕. ดำเนินงานสถานีวิจัยกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและสถานีวิจัยโทรทัศนแห่งประเทศไทย
๖. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
๗. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๘. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์

๑. จัดทำและเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐกิจ อุตสาหกรรม และบริการด้านชีววิทยาศาสตร์
๒. ส่งเสริมการวิจัย การสร้างองค์ความรู้ และพัฒนานวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์และบริการด้านชีววิทยาศาสตร์
๓. เชื่อมโยงระหว่างผลงานวิจัยด้านชีววิทยาศาสตร์ไปสู่การแปลงเป็นเชิงพาณิชย์
๔. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนารัฐกิจ อุตสาหกรรม และบริการด้านชีววิทยาศาสตร์
๕. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรด้านชีววิทยาศาสตร์
๖. เป็นศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศด้านชีววิทยาศาสตร์ และข้อมูลการลงทุนในธุรกิจอุตสาหกรรมและบริการด้านชีววิทยาศาสตร์อย่างครบวงจร
๗. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑. พัฒนาขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยดำเนินกิจกรรมด้านถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาบุคลากร
๒. การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
๓. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัย (โรงพยาบาลสังกัดคณะแพทยศาสตร์ และคณะสัตวแพทยศาสตร์)

๑. รักษาพยาบาลผู้ป่วย สัตว์ป่วย ทั้งภาคคน สัตว์ สัตว์ป่า พร้อมทั้งเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล
๒. ตรวจวิเคราะห์โรคทางห้องปฏิบัติการ ร่วมดำเนินการในเครือข่ายการเฝ้าระวังโรค
๓. ระดมนิสิต นักศึกษา เพื่อช่วยสนับสนุน ช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน
๔. จัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านสุขภาพให้ครอบคลุมเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่
๕. ร่วมจัดทำ ประสาน และขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์
๖. จัดทำแผนประกอบกิจการภายในองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่

องค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย

๑. อำนวยความช่วยเหลือแก่ประเทศต่างๆตามความต้องการเมื่อได้ร้องขอมา
๒. จัดให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
๓. ส่งเสริมและประสานงานด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ระหว่างชาติเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพต่าง ๆ
๔. ทำหน้าที่แก้ปัญหาระบาดที่ยังไม่สามารถรักษาได้

องค์การเภสัชกรรม

๑. รักษาระดับราคายาและเวชภัณฑ์ไม่ให้เพิ่มสูงขึ้นโดยเร็ว และรักษาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน
๒. จัดหาและสนองความต้องการด้านยาและเวชภัณฑ์ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
๓. จัดหาและสนองความต้องการด้านวัคซีนและเซรัมให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
๔. สำรองยาและเวชภัณฑ์ตามแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ
๕. จัดหา ส่งยาและเวชภัณฑ์แก่กองทุนและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้านตามเป้าหมายของโครงการสาธารณสุขมูลฐาน
๖. สนับสนุนนโยบายสาธารณสุขอื่นๆ นอกจากเรื่องยา และนโยบายที่เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ ทั้งด้านการผลิต การจัดหา การกระจาย การบริโภครวมทั้งการควบคุมการพึ่งตนเอง การใช้เทคนิคและทรัพยากรที่เหมาะสมภายในประเทศ

สถาบันวัคซีนแห่งชาติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำร่างนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการวัคซีนแห่งชาติ
๒. ส่งเสริม สนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการวิจัย การพัฒนา การผลิต และการกระจายวัคซีนให้มีคุณภาพ และมีปริมาณเพียงพอ สำหรับที่จะใช้ทั้งในสถานการณ์ปกติและในสถานการณ์ฉุกเฉิน
๓. บริหารจัดการเพื่อกำหนดการบูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านวัคซีนแห่งชาติ
๔. สร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้านวัคซีน และประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ สถาบัน การศึกษา องค์กรระหว่างประเทศ หรือองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเกี่ยวกับวัคซีน
๕. เป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการข้อมูลและความรู้เชิงบูรณาการ เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย เศรษฐกิจ และวิชาการเกี่ยวกับวัคซีน เพื่อให้บริการทางวิชาการ พัฒนาข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านวัคซีน
๖. ส่งเสริม สนับสนุน หรือดำเนินการให้มีการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านวัคซีนของประเทศ

ภาคเอกชน องค์กรเอกชน สมาคม และมูลนิธิอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน

๑. ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ
๒. ให้ความร่วมมือในเครือข่ายการปฏิบัติงาน และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ สร้างความร่วมมือ ในหมู่ประชาชนและประชาสังคม เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่

องค์การจัดการด้านการวิจัย (“๒ส วช.” สวรส., สกว., สวทช., สวทน., สวก., สกอ., วช.)

๑. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา และทุนวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่
๒. พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการงานวิจัยและนักวิจัยของเครือข่าย
๓. พัฒนาความร่วมมือกับนานาชาติทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ในการวิจัยเชิงระบบสุขภาพ
๔. ส่งเสริมให้นักวิจัยจัดทำและเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้นด้านการป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพตามนโยบาย และแนวทางการวิจัยของชาติ